

ZPRAVODAJ

GLADIRIS

JARO 1995

Č. 95

ROČNÍK XXVII

Pro potřebu svých členů vydává SZO ČZS GLADIRIS, specializovaná organizace pěstitelů mečíků a kosatců se sídlem v Novém Jičíně.

Řídí redakční rada ve složení:

Mimránek Petr, 763 01 Mysločovice 169,
 Nejedlo Pavel, ing., 503 61 Lovčice 30,
 Talich Pavel, ing., Vídeňská 2774, 390 05 Tábor,
 Urs Ladislav, 391 33 Jistebnice 106.

Tiskne SIAK, spol. s r.o. 764 21 Zlín.

Toto číslo vyšlo v dubnu 1995.

Neprošlo jazykovou úpravou.

Za věcnou správnost příspěvku ručí autor.

OBSAH

strana

Složení výboru.....	2
Členské příspěvky.....	2
Evidence členů.....	3
Registrace mečíků, kosatců a denivek.....	3
Uzávěrky Zpravodaje.....	4
Inzerce.....	5
Blahopřejeme.....	5
Výroční členská schůze 1995.....	6
Pozvánky na výstavy.....	11
Mečíky na mojí zahradě v roce 1994.....	12
Přirychlení mečíků.....	18
Registrované odrůdy mečíků pro rok 1995.....	20
Základy šlechtění mečíku.....	24
Vzpomínka na Dr. Roberta O. Magie.....	25
Symposium 1994.....	26
TOP TEN NAGC 1994.....	27
Vítězné mečíky na výstavách v USA v roce 1994.....	29
Výstava kosatců v Hradci Králové.....	29
Hodnocení velkokvětých kosatců Americkou irisovou společ.	31
Mezinárodní veletrh květin v Aalsmeeru.....	35
Kalendářní přehled vybraných našich a zahraničních výstav.....	39
Netkaná textilie.....	40
Inzeráty.....	43

SLOŽENÍ VÝBORU

Předseda-Milan PRACHAŘ, ing. 735 53 Dolní Lutyně 715
Mistopředseda-Dalibor POLÁČEK, ing. Na příkopech 117, 647 01 Třebíč
Pokladník-Jan LUBOJACKÝ, ing. U rybníčku 366, 742 13 Studénka
Jednatel-Miroslav NOVÁK, Vojanova 18, 779 00 Olomouc
Hospodář-Jaroslav HRABOVSKÝ, Jubilejní 2, 741 01 Nový Jičín
Matrikář-Antonín ŽUFAN, U pumpy 23, 317 05 Plzeň
Registrace novošlechtění-Petr MIMRÁNEK, 763 01 Mysločovice 169
Hodnotitelská komise-Ivan ŠARAN, Olomoucká 38, 796 00 Prostějov
Člen výboru-Jaroslav KOVAŘÍK, Lysáková 2, 841 01 Bratislava
Předseda redakční rady-Pavel NEJEDLO, ing. 503 61 Lovčice 30

Revizní komise-Václav BAJÁR, Smetanova 21, 757 01 Valašské Meziříčí

Stanislav PALÁT, Zápotockého 698, 757 01 Valašské Meziříčí
Lubomír KNOPP, Šmeralova 7, 743 01 Bilovec

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY NA ROK 1995

Členové, kteří platí jiné organizaci ČZS členskou známku, zaplatí u nás 60,- Kč.

Ostatní platí u nás 80,- Kč a obdrží od nás členskou známku.

Za registraci a členský průkaz se při vstupu do organizace platí 12,- Kč.

Členské příspěvky můžete platit několika způsoby:

- přímo u pokladníka v hotovosti,
- poštovní poukázkou A. Běžný účet máme u České spořitelny, okresní pobočka 741 11 Nový Jičín, údaj pro potřeby spoju 2192099 - 808/0800, konstantní symbol 379, číslo našeho účtu 4075750/0800,
- pokud máte peníze na účtě, pak převodem na výše uvedené číslo účtu,
- poštovní poukázkou C na jméno a adresu pokladníka Lubojacký Jan, ing. U rybníčku 366, 742 13 Studénka,
- u kterékoliv pobočky České spořitelny vyplníte bílý formulář "stvrzenka složeno hotově" a to tak, že do rubriky "dal" napíšete číslo našeho účtu: 4075750/0800 a do rubriky "název účtu" napíšete: Gladiris Nový Jičín 741 11, do rubriky "účel platby" nezapomeňte uvést čitelně svoji adresu, jinak bychom nevěděli, kdo to platil.

Na poukázku A nepište žádné vzkazy.

Členské příspěvky je nutno uhradit podle usnesení OV ČZS Nový Jičín do konce dubna.

Přehled členských příspěvků:

na 1 rok

nový člen (dostane známku ČZS)	92 Kč
nový člen (známku ČZS platí v jiné ZO)	72 Kč
stálý člen (dostane známku ČZS)	80 Kč
stálý člen (známku ČZS platí v jiné ZO)	60 Kč

EVIDENCE ČLENŮ

Změny Vaši adresy, nové přihlášky apod. posilejte na adresu matrikáře: Žufan Antonín, U pumpy 23, 317 05 Plzeň.

REGISTRACE MEČÍKŮ, KOSATCŮ A DENIVEK

Výbor SZO ČZS GLADIRIS na své schůzi dne 15.1.1994 rozhodl, že od roku 1994 bude zaveden jednotný registrační poplatek ve výši 20 Kč za jednu odrůdu, mečíku, kosatce nebo denivky. V současné době probíhá jednání o spolupráci při registraci kosatců se SZO ČZS IRIS Hlučín. Od letošního roku, podle rozhodnutí výborové schůze ze dne 12.11.1994 platí, že registrace a následné publikování nových odrůd na stránkách Zpravodaje, bude provedeno po prokazatelném zaplacení registračního poplatku. Navrhujeme šlechtitelům, pokud mají zájem, aby jejich registrace mohla sloužit současně jako inzerce ve Zpravodaji, aby zaregistrovali své odrůdy do uzávěrky podzimního čísla zpravodaje.

Jsme poučení z minulých let, kdy byly do registrace přijímány vysoké počty odrůd, které mnohdy nebyly dostatečně namnožené a ověřené několikaletým sledováním. Je zjištěno, že mnoho z nich nebylo vůbec dáno do oběhu mezi naše členy a okamžitě zanikly. Tímto způsobem se pouze zbytečně rozšiřuje vedený registr odrůd. Do konce roku 1994 máme registrováno 1500 odrůd mečíků! To svědčí o obrovské šlechtitelské aktivitě, především v 80-tých letech. Jsou to výsledky šlechtitelů, kteří z této činnosti měli radost a registrace jejich novošlechtění byla vlastně uznáním jejich práce naší organizací.

Je nutné si uvědomit, že tato naše registrace nemá nic společného s povolováním odrůd mečíků státního sortimentu! Při naší registraci nelze nijak prověřit správnost uvedeného rodičovství odrůdy a tak záleží pouze na solidnosti šlechtitele. Není podstatné, jaký systém značení semenáčů se používá. Každý šlechtitel by si měl vést přesné záznamy o křížení v šlechtitelské knize a podle značky by měl ihned zjistit rok křížení, rodičovskou kombinaci, případně záznamy o růstu v prvním roce, počtu semen a podobně. Je neomluvitelné, vymyslet si rodičovství těsně před uvedením odrůdy. Pokud rodi-

čovství neznáme, toto uvedeme jako "parentage unknown". Pokud známe matku, ze které jsme sebrali semena z dozrálých semeníků i když jsme žádné křížení neprovedli, potom můžeme zapsat: např. DRAMA x open (volně opyleno).

Žádost o registraci musí obsahovat kód NAGC, vhodný název odrůdy, šlechtitele, rok uvedení na trh, rodičovství (první se vždy uvádí mateřská odrůda) a správný údaj o rannosti. Pokud dojde k chybě při určení kódu nebo rannosti květu, je možné další rok požádat o změnu. Značka nebo původní značení není k registraci nutná, ale někteří šlechtitelé ji uvádí proto, že semenáče ke zkoušení předávají pod touto značkou. Majitelé těchto semenáčů mohou podle nich registrované odrůdy správně pojmenovat.

Dále jsou potřebné doplňkové údaje: celkový počet puků, počet pupat ukazujících barvu, počet rozkvetlých květů, zkaženost, voskovitost a tuhost květních plátků, výška rostliny, délka klasu, informace o množivosti a zdravotním stavu.

Protože kód NAGC mnohdy nestačí, je vyžadován i slovní popis barvy květu. Další kladné vlastnosti odrůdy je možno přidat dle vlastního uvážení. Pokud tyto údaje nemáte všechny uvedeny v nabídkovém katalogu, kde odrůda může být popsána s komerčním záměrem, je potřebné tyto informace přiložit do datečně.

Včasné podání žádosti o registraci názvu odrůdy zabrání vzniku duplicitních názvů předtím, než si vyhotovíte nabídkový katalog.

Podmínkou k registraci je: členství v SZO GLADIRIS Nový Jičín, úplný popis nové odrůdy a zaplacení registračního poplatku.

Registraci vyřizuje: Petr MIMRÁNEK
763 01 Mysločovice 169.

UZÁVĚRKY ZPRAVODAJE

Abychom dosáhli pravidelnosti ve vydávání zpravodaje, stanovili jsme pro jednotlivá čísla termíny uzávěrek příjmu příspěvků a inzerátů. Příspěvky a inzeráty můžete zasílat neomezeně po celý rok. Termin uzávěrky je pro redakční radu.

číslo	uzávěrka	expedice
JARO	10. březen	duben
LÉTO	10. červen	červenec
PODŽIM	10. říjen	prosinec

INZERCE

Zřizujeme ve Zpravodaji inzertní službu pro členy GLADIRIS. V inzerátu musí být uvedena adresa inzerujícího. Inzeráty k otištění zasílejte na adresu: ing. Pavel Talich, Videňská 2774, 390 05 Tábor, ing. Pavel Nejedlo, 503 61 Lovčice 30.

Příjem inzerátu bude potvrzen zasláním kopie inzerátu a složenkou na jeho zaplacení.

Propagace výstav mečíků a kosatců je zdarma.

A. ŘÁDKOVÁ INZERCE

Řádkový inzerát v rozsahu do 5 řádek psaných strojem zveřejníme za cenu 30 Kč.

B. PLOŠNÁ INZERCE

	Pro členy ZSO GLADIRIS	Pro ostatní
celá stránka	400 Kč	800 Kč
1/2 stránky	200 Kč	400 Kč
1/4 stránky	100 Kč	200 Kč

Při opakování inzerce během jednoho kalendářního roku bude poskytnuta sleva z ceny inzerátu v tomto rozsahu:

1. opakování - sleva 15%
2. opakování - sleva 20%

BLAHOPŘEJEME

Antonín Žufan

Všem jubilantům v prvním pololetí roku 1995 přejeme pevné zdraví, mnoho úspěchů a radosti z květů.

50 let	75 let
Palát Jiří	Bajar Andrej
	Kulizs Jan
	Jaroš Jaroslav
60 let	77 let
Minařík Vojtěch	Mann Adolf
Dlugoš Ladislav	Šíp František
65 let	78 let
Balochová Marie	Mužik Viktor
Panec Jaroslav	

70 let
Jež Hynek
Broj František
Příbylová Jarmila

83 let
Jindříšek Jaroslav

88 let
Stazsek Otto, ing.

VÝROČNÍ ČLENSKÁ SCHŮZE 1995

ing. Pavel Talich

Výroční členská schůze SZO ČZS GLADIRIS proběhla jako již tradičně v prostorách Společenského domu v Otrokovicích v sobotu 11. února 1995. V pátek večer se konala výborová schůze a ti, kteří přijeli již tento den, diskutovali o mečících, problémech okolo nich, ale nejen o nich. V čase před výroční členskou schůzí a po ní řada pěstitelů nabízela hlízy mečiků k prodeji. Většina z nich nabízela hlízy podle barevných fotografií.

Výroční členské schůze se také zúčastnil zástupce ústředí ČZS paní Věra Chodorová.

Na výroční členskou schůzi bylo přítomno 65 členů SZO GLADIRIS.

Program VČS:

Zahájení- př. Žufan

Zpráva o činnosti organizace v roce 1994- př. ing. Poláček

Zpráva o hospodaření za rok 1994- př. ing. Lubojacký

Zpráva revizní komise- př. Bajár

Návrh rozpočtu na rok 1995- př. ing. Lubojacký

Diskuse- př. Žufan

Návrh usnesení z VČS- př. ing. Talich

Závěr- př. Žufan

Zpráva o činnosti v roce 1994

ing. Poláček Dalibor

Vážení přátelé,

vítám Vás na VČS a dovoluji, abych přednesl zprávu o činnosti naší organizace GLADIRIS za uplynulý rok.

Jaký vlastně byl rok 1994? Po pěstitelské stránce patří zcela určitě mezi ty špatné. Hlavním produktem naší činnosti je květ mečiku a s tím související výstavnictví. Lze říci, že se opakovala situace z roku 1992, kdy velké sucho a dlouho trvající tropická vedra zapříčinily tvorbu krátkých klasů s menším počtem květů, křivení klasů, vysoký výskyt trásněnky atd. U některých odrůd květní klas doslova "zakrnel" v paždí

listů. Už po několik roků se koncem července a v srpnu nedostavují západní frontální deště s ochlazením, které byly pro mečiky tak blahodárné. Štěstí měli pouze tam, kde přišla bouřka z tepla.

I přes nepřízeň počasí naše organizace uspořádala několik regionálních výstav. Byla to okresní výstava v Kopřivnici, kde se poprvé prezentoval GLADEX Jinošov, minivýstava mečiků v Táboře, výstava mečiků v Západních Čechách, tradiční speciální výstava mečiků v Nemyčevsi, výstava "Třebíčský květ 94" a výstava mečiků v Hodonicích na Znojensku. Kromě těchto výstav naši členové vystavovali mečiky na místních zahrádkářských výstavách jako v Moravci a pod. Firma LUKON GLADS se prezentovala ve Věžkách a na Zahradě Čech v Litoměřicích. Dovoluji, abych touto cestou všem pořadatelům výstav a vystavujícím poděkoval, rovněž tak i všem sponzorům. Žijeme v tržním hospodářství, kde se za vše platí. Bez finanční podpory nelze dělat žádné větší výstavy, na které jsme byli zvyklí z minulosti.

Výbor naší organizace se v uplynulém roce sešel celkem čtyřikrát. Na výborových schůzích byly projednávány otázky související s naší činností. Výbor zajistil konání letošní výroční členské schůze zde v Otrokovicích.

V roce 1994 vyšly tři čísla našeho Zpravodaje. Lze říci, že úroveň časopisu se stále zvyšuje a je za to třeba vyslovit dík nové redakční radě. Vždyť Zpravodaj je pro většinu z nás jediným pojátkem s organizací.

Výboru se úspěšně podařilo dořešit otázku proplacení nákladů na výstavu FLORA Olomouc 1993. Ze strany Ústředního výboru zahrádkářského svazu nám bylo proplaceno 4500 Kč. Samostatnou zprávu o hospodaření přednese náš pokladník, ing. Lubojacký.

V podstatě lze o roku 1994 říci, že byl úspěšný i když se nepodařilo zajistit celostátní výstavu mečiků.

Dovoluji, abych do nové sezóny popřál všem hodně zdraví a úspěchů.

Zpráva o hospodaření za rok 1994

ing. Lubojacký Jan

V porovnání s rozpočtem jsme v uplynulém roce hospodařili takto:

	Plán	Skutečnost
Příjmy:		
členské příspěvky	12000 Kč	11880,55 Kč
ostatní příjmy	8000 Kč	17848,65 Kč
celkem	20000 Kč	29729,20 Kč
Výdaje:		
členské známky	800 Kč	1350 Kč
organizační náklady	15000 Kč	11713,50 Kč
náklady na Zpravodaj	18000 Kč	17899 Kč
ostatní náklady	1000 Kč	
celkem	34800 Kč	30962,50 Kč

Celkový kladný rozdíl v příjmech ve výši 9729,20 Kč proti plánu vyplynul zejména z toho, že nám ÚV ČZS, zřejmě na základě našich připomínek k výstavě v Olomouci v roce 1993, poukázal v lednu 1994 částku 5844,30 Kč a dále z toho, že jsme měli štěstí a na jeden vkladový list u České spořitelny vyhráli 2500 Kč. V položkách nákladů jsme překročili náklady na členské známky, jejichž cena byla v závěru roku 1994 zvýšena z původních 20 Kč na 30 Kč. Ušetřili jsme proti rozpočtu na organizačních a jiných nákladech 3837,50 Kč.

Celkové bylo tedy naše hospodaření v porovnání s rozpočtem v uplynulém roce úspěšné. Místo předpokládaného záporného výsledku ve výši 14800 Kč byla skutečnost pouze minus 1233,30 Kč. Vzhledem k tomu, že v této zprávě o hospodaření není započten úrok z vkladů, které se vyčísľují až po ukončení celého vkladového období, je výsledek hospodaření za rok 1994 poněkud lepší než z uvedeného vyplývá. Nemáme tedy v současné době finanční problémy jako mnohé jiné obdobné specializované zahrádkářské organizace.

V závěru bych chtěl připomenout, že jsme na loňské výroční členské schůzi odsouhlasili pro letošní rok členské příspěvky ve výši 60 Kč pro členy, kteří platí členskou známku v jiné organizaci ČZS a 80 Kč pro členy, kteří si tuto známku platí u nás. Je proto výhodnější si zaplatit známku v naší organizaci, protože u nás za ni zaplatíte pouze 20 Kč, kdežto všude jinde 30 Kč. Možné způsoby placení byly již několikrát publikované ve Zpravodaji. Nejjednodušší a nejlevnější způsob placení je na výroční členské schůzi. Konečný termín pro zaplacení příspěvků je do konce dubna 1995.

Zpráva revizní komise

Bajár Václav

Provedená revize hospodaření, pokladního deníku proběhla bez větších závad. Drobné závady byly na místě odstraněny. Rovněž revize z nadřizovaného okresního výboru ČZS Nový Jičín nezjistila žádné závady v činnosti a hospodaření naší SZO GLADIRIS.

Rozpočet na rok 1995

ing. Lubojacký Jan

Příjmy:

členské příspěvky	16000 Kč
ostatní příjmy	12000 Kč
celkem	28000 Kč

Vydání:

členské známky	1400 Kč
organizační náklady	13000 Kč
náklady na Zpravodaj	18000 Kč
ostatní náklady	1000 Kč
celkem	33400 Kč

Předpokládaný výsledek:

příjmy celkem	28000 Kč
vydání celkem	33400 Kč

ztráta	-5400 Kč
--------	----------

Tento rozpočet nezahrnuje případné náklady na celostátní výstavu mečíků na FLORA Olomouc v tomto roce.

Diskuse:

př. Rýpar: vylosoval dva úspěšné řešitele osmisměrek, kteří obdrželi kolekce hlíz mečíků, které poskytli př. Rýpar a př. Mirrának. Vyherci se stali: Marie Mozgalová, Stanislav Palát.

př. Žufan: řídil diskusi a přítomní odsouhlasili, že příští rok VČS bude jednodenní, výborová schůze bude večer před ní a setkání pěstitelů podle jejich zájmu také.

př. RNDr. Rýznar: se dotazoval na možnost propagace konání výstav. Výstavy lze propagovat v Věstníku ČZS a v Receptáři prostřednictvím ústředí ČZS. (viz dále)

př. Pernica: informoval o konání výstavy jarních cibulovin v Olomouci. (viz dále)

př. ing. Saidl: nabízí spolupráci s IRIS Hlučín při registraci kosatců, informuje o vzniku Evropské kosatcové společnosti, nabízí seznamy registrovaných odrůd kosatců a oceněných odrůd vydaných touto organizací a zve na výstavu lilii v Hlučíně. (viz dále)

př. Procházka: informuje o výstavě mečíků a kosatců v Luhačovicích v loňském roce, nabízí možnost vystavovat mečíky v lázeňském zařízení v Karvině.

př. Talich: redakční rada je schopna pozvánky na výstavu, případně krátké aktuální informace, zařadit do Zpravodaje ještě 14 dní po uzávěrce, pokud jsou zaslány na adresu př. Petra Mirrának, 763 01 Mysločovice 169.

Věra Chodorová: jménem ústředí ČZS žádá o účast SZO GLADIRIS na FLORA Olomouc 1995. Výstaviště FLORA Olomouc požádalo ústředí ČZS o spolupráci. Nabízí přízemí pavilónu A o ploše 1700 m². Ústředí ČZS má omezené finanční prostředky. Zve na společné jednání zástupců SZO GLADIRIS s ústředím, květinářskou komisí o podmínkách výstavy.

př. **Mimránek**: vítá nabídku ústředí ČZS, ale upozorňuje na to, že rozpočet naší organizace na tento rok i bez konání výstavy, je schodkový. Poukazuje na nutnost, aby se ústředí ČZS jako spolupořadatel FLORA OLOMOUC 1995 podílelo na financování výstavy. SZO GLADIRIS nabízí, že výstavní květy nebudou vystavovatelům propláceny. Podtrhuje nutnost schůzky za-
interesovaných stran a podrobné projednání účasti a podmínek na výstavě.

př. **Novák**: podal krátkou informaci o netkané agrotextilii NEOTEX. (viz. dále)

USNESENÍ Z VČS SZO ČZS GLADIRIS NA ROK 1995

VČS schvaluje:

Zprávu o činnosti za rok 1994
Zprávu o hopodaření za rok 1994 a návrh rozpočtu na rok 1995
Zprávu revizní komise

VČS ukládá výboru:

Vydat 3 čísla Zpravodaje GLADIRIS v roce 1995.
Zajistit konání výroční členské schůze v roce 1996 v Otrokovicích.
Přípravit kandidátku nového výboru pro volby v roce 1996.
Podle výsledku jednání s ústředím ČZS zajistit celostátní výstavu mečíků FLORA Olomouc s hodnocením květů.

VČS ukládá členům:

Zaplatit členské příspěvky na rok 1995 nejpozději do konce dubna 1995.
Aktivně se podílet na celostátní výstavě mečíků FLORA Olomouc.

POZVÁNKY NA VÝSTAVY

Pro zvýšení propagace výstav zahrádkářů lze prostřednictvím ústředí Českého zahrádkářského svazu zajistit zveřejnění každé výstavy ve Věstníku ČZS a v televizním Receptáři.

Adresa: Český zahrádkářský svaz - ústředí
odborné oddělení
Rokycanova 15
130 00 PRAHA 3

tel. 02/277531, 273155

Vlastivědné muzeum Olomouc a Narcis klub Kladno
pořádají výstavu

JARNÍ CIBULOVINY

Vlastivědné muzeum Olomouc - Náměstí republiky

27. dubna - 1. května

otevřeno: 27. dubna 15 - 18 hodin
další dny 9 - 19 hodin

Vystaveny budou novinky narcisů, pokud možno celé zahradnické třídění tulipánů a ostatní drobné jarní cibuloviny.

20 ČZS Rapotíně okres Šumperk pořádá

VÝSTAVU TULIPÁNŮ A NARCISŮ

Kulturní dům Rapotín

29. dubna - 1. května

otevřeno: 9 - 17 hodin

ZO ČZS IRIS Hlučín
Vás zve na

mezinárodní výstavu lilií

"LILIUM SILESIA 1995"

Kulturní dům Hlučín

1. - 2. července

otevřeno: 9 - 19 hodin

Kontaktní adresa pro další informace:
Jiří Dudek, Cihelní 33, 748 01 HLUČÍN

MEČÍKY NA MOJÍ ZAHRADĚ V ROCE 1994

Petr Mímránek

Pro jarní číslo Zpravodaje, které čtete přibližně měsíc před výsadbou mečíků, jsem připravil hodnocení odrůd, které pěstují a sledují na své zahradě. Zřejmě mnoho pěstitelů bude tímto hodnocením zklamáno, protože se nebudu zmiňovat o známých a osvědčených odrůdách jako jsou PICASSO, JUNGLE FLOWER, GREEN ISLE, BLACK STALLION, RED FRECKLES, CHOCHOLATE RIPPLE, ROYAL BROCADE. Rovněž také nebude zmínka o české odrůdě ALBERT, která podle mne patří mezi kvalitní komerční řezové odrůdy, stejně jako KYTICE, BAMBINO a HRADEC KRÁLOVÉ. Také OLINKU, ČERVENÉHO KRÁLA a MODRÝ PROGRAM vypouštím z hodnocení, protože to jsou vynikající odrůdy k řezu a rychlení pro komerční pěstitele a v mnohém překonávají odrůdy holandské.

K tomu, abychom mohli seriózně ohodnotit současnou americkou špičku výstavních odrůd, je potřebné je pěstovat na zahradě v dostatečném množství, aby bylo co srovnávat. Také je třeba příznivý rok z hlediska průběhu počasí, mít zdravý sadbový materiál s minimálním výskytem virových chorob, což je bohužel velmi obtížné. Není pravdou, že není potřeba v našem Zpravodaji publikovat popisy nových amerických odrůd, především firmy pana Summervilla, protože si je každý může přímo koupit a zaslat již bez problémů. Ano, technicky je to možné, pouze cena je "tvrdá". Za velkou hlízu u novinky 100 až 150 (200) Kč a nebo za "unit" (kolekci jedné velké, jedné střední, jedné malé hlízy a 10 brutů) 300 - 400 Kč. Pokud si

koupíte pouze brut, pak musíte počkat dva roky, než novinku dostanete do kondice, aby se dala hodnotit. Výskyt viróz je nepříjemný a vidím v něm jeden z největších a těžce překonatelných vlivů na znehodnocení kvality mečíků. Vysoké ceny novinek a překážky v pěstování, jako jsou virózy a fusariózy, ovlivní to, že do Ankety za rok 1994, kterou připravujeme, se zřejmě dostanou většinou výše jmenované odrůdy. Tyto jsou dobře pěstovatelné a tudíž i dostupné. Bylo by dobré, aby podobnou popularitu získaly i nové české a americké odrůdy s perfektními nákvěty, rozumným zkadeřením a čistými pastelovými barvami. Již tu jsou, ale je mnoho překážek pro jejich rozšíření. Mám pocit, že mnoho pěstitelů zaspalo nebo čekají, o co bude zájem na trzisti, co se nechá snadno napěstovat nebo velmi levně nakoupit z Holandska. Holanďané nabízejí k prodeji mečíkovou sadbu pro velkopěstitele za takové ceny, že se opravdu nevyplatí mečíky vyrývat, čistit, skladovat a mořit. Je pro ně lépe koupit každoročně novou sadbu, odkvetlé mečíky zaorat a v zimě se věnovat jiné obchodní činnosti. Jsem rád, že se tak zatím neděje mezi členy naší organizace a že pěstují materiál vyšlechtěný buď v USA nebo našimi členy. V poslední době začínají být populární především pro řez některé progresivní odrůdy ze států bývalého SSSR. Mají přednosti ve vysoké množivosti a dobrém zdravotním stavu, nesou však velké květy v aktraktivních barvách. Výstavní parametry jsou však slabší.

Při hodnocení mečíků vycházím ze zápisu, který si dělám současně s poznámkami při křížení a také z fotografií, protože na nich jsou vidět chyby ve stavbě klasu mnohem zřetelněji než při přímém pozorování. Počty puků nad 20-21 nemusí být rozhodující, především sleduji uspořádání květů v klasu a počet rozevřených květů. Líbí se mi dobře rozevřené jednotlivé květy, které se mohou mírně pravidelně překrývat, musí být vzdušné, ale ne těžké. Hodnocení dekoračních odrůd považuji u každého člověka za velmi osobní. U nich polevuji z úzkostlivého sledování stavby klasu a čistoty barvy. Velmi miluji miniatury, které naopak proti mnohým tvrzením, že nejdou na odbyt a nehodí se do vázy, jsou ve vázách mnohem krásnější, než obrovké odrůdy. Miniatury jsou v mnohem zajímavějších barvách a hlavně v neobvyklých, kontrastních kombinacích. Miniatura by měla mít 18 puků a proporcionální umístění květů v klasu, aby mezi malými květy nebyly velké mezery. Nákvět 6-7 květů. Barevné oko u miniatury může vytvořit celkově velmi krásný dojem.

Rok 1994, podobně jako rok 1992, byl teplotně extrémní. Dlouhé období tropických teplot, neúprosné pálicí slunce a žádné srážky od poloviny července do konce srpna byly pro mečíky zničující. Sázal jsem na zahradu, kde mám závlahu a na pole, kde není možné zalévat. Novinky, semenáče a vybrané odrůdy pro křížení jsem vysázal velmi brzy na zahradu pod závlahu. Odrůdy pro řez byly vysázeny na pole později, v polovině května. Myslím, že jsem udělal dobře, když jsem mečíky doma vysadil včas, protože vykvetly již v polovině července, těsně pře začínajícími horky. Hodně jsem na ně nakřížil a měl jsem je možnost dobře sledovat s výjimkou několika pozdních odrůd: TESORO, TWILIGHT DREAM, GOLDEN MELODY, PEACE, které

kvetly až po horkém počasí v září. FIRE & ICE kvetla až když jsem sklízela hlízy. Vysadil jsem několik hlíz odrůd ČERNÝ KÁMEN a PRISCILLA až v červnu. Tyto velmi krásně kvetly v plné síle pozdě po hlavní sezóně.

Rané odrůdy sázím v březnu i s brutem a pro tento způsob se mi osvědčily jediné dvě holandské odrůdy ANGIE (fialová) a VANESSA (kanárkově žlutá s červeným okem). Jsou typu *nanus*, které kvetou již koncem června, kdy končí školní rok. Z hlediska komerčního od 15. července do 15. srpna není o mečíky na trhu velký zájem. V tomto hluchém období je zájem nárazově jen na Annu, poslední dny v červenci. Proto pro velkopěstitele je velmi důležité nasadit mečíky tak, aby se prodaly a nezůstaly neofezané v porostu a též se věnovat odrůdám mimořádně ranným. Holandské odrůdy typu *nanus* pro pozdní řez v listopadu se vysazují v červnu a červenci po sklizni brambor. Tyto ranné typy mečíku *nanus* jsou odlišné od u nás obtížně pěstovatelných mrazuvzdorných typů. Dobře snášejí chladno při včasné výsadbě a jsou odlišné od mečíků typu *butterfly*, které se také jako drobnokvěté holandské a anglické řezovky dovážejí různými cestami.

Mečíky vysazené na poli přečkaly sluneční výheň. Které v této době nakvetly, byly krátké. Tmavé odrůdy měly květy spálené a zničené, také vrcholky klasů byly spálené. Až po prvním vydatném dešti koncem srpna a potom začátkem září začaly mečíky naplno kvést a narostly vynikající zdravé hlízy a tolik brutu, kolik jsem ho ještě neměl. Zřejmě tím, že mečíky nedaly svou plnou sílu do květů, daly vše do vytváření hlíz. Nejistil jsem žádné větší množství trásněnky, tak jsem upustil od všech běžných ošetření pesticidy. Pouze v květnu jsem dvakrát hnojil na list a stříkal proti fusarióze Topsinem. Proti plevelům jsem po výsazení použil Dosanex. Vyplatilo se mi ošetření půdy proti drátovcům Basudinem. Také se mi jako velmi dobré jeví moření neloupaného brutu dva dny v igelitových sáčkích v roztoku vitamínů a sacharinu před výsadbou. Moření fungicidem, pokud je to možné v teplé vodě, okamžitě po sklizni, považují za naprosto nezbytné. Přidání insekticidu je také na místě pro likvidaci trásněnky. Pak mírné přesušení a rozložení na lisky bez prudkého tepelného sušení a včasné očištění považují za základ úspěchu pěstování mečíků. Trásněnka ve skladu již nemá co dělat. Začíná se mi osvědčovat pozvolné dosušení, bez přitápění, v chladné místnosti s větráním. Brut skladuji odděleně ve vlhkém sklepě. Hlízy mohou zůstat vlhké i dva měsíce po sklizni, pokud jsou zdravé. Na větraném místě neonemocní. Potom se dobře čistí a neztratí vlhkost, která je potřebná k výkonnému růstu v následujícím roce. Nedoporučuji odstraňování starých hlíz před vytvořením korkové vrstvy.

V porostu, především na poli bez závlahy, ale i také mezi novými semenáči byl znát silný výskyt viróz. Při pečlivé kontrole virózy poznáme již při vzcházení rostlin a ke konci května a červnu projevy vypuknou naplno. Pozdější selekce na virózy v době květu může být osudná pro záměru s projevy houbových onemocnění. Proto selekci na virové choroby provádíme co nejdříve, nejpozději v červnu. Vytrhal jsem asi 1/3 porostu.

Nemilosrdně padly celé výsadby některých starých odrůd a také některé novinky přímo z dovozu např. KING OF THE HILL. Virózu vidím jako jeden z největších problémů při pěstování mečíků. Zvláště varují pěstitele, kteří udržují sbírku starých odrůd, aby v zájmu celkového ozdravení nelitovali těchto starých, možná již nenahraditelných odrůd. Také je třeba dávat pozor na nové dovozy a nákupy. Všeobecně nejzdravější jsou porosty z vlastního křížení. Záhoný semenáčů jsou zdravé a vitální a přenos viróz přes semeno je omezený.

Viróza značně omezuje schopnost mečíků vytvářet klasy v takové kvalitě, jak si představujeme. Je velmi mnoho faktorů, které ovlivňují projev a intenzitu napadení rostliny virem. Podle mého názoru projevy virózy ovlivňuje více nevyváženost (přebytek nebo nedostatek) jednotlivých živin, než to, zda jsou půdy celkově bohaté nebo chudé živinami. Hnojení jednosložkovými hnojivy může podmínky pro mečíky zhoršit než zlepšit. Je také zajímavé, že některé příznaky virózy na listech se objevují jen v určitém období. První list vyrostle zdravý, pak další jsou s příznaky viróz a následující listy jsou zase naprosto zdravé. Faktorů, které virózu zviditelní, je tedy zřejmě více. Některé virózy se projevují na červených hlízách zvláštním mramorováním a při růstu rostliny nejsou nijak patrné. Viróza vždy znamená utlumení výkonnosti odrůdy a nebezpečí nákazy pro další materiál. Při šlechtění je potřebné upřednostňovat odrůdy mečíků, které po křížení dávají semenáče se sytější zelenými listy s voskovitým povrchem, který by měl částečně chránit před vpichy mšic. Myslím, že by to byl dobrý námět pro vědeckou práci, protože každý nový poznatek je povzbuzující. Odrůda, která je velmi citlivá na virové choroby, je pro další pěstování ztracená, protože nepomůže žádné pipláni z jednoho zdravého brutu. Po namnožení je napadena virózou opět. Při pěstování ve velkém je možné udržet odrůdu v dobrém zdravotním stavu neustálým odstraňováním napadených rostlin. Takto je asi vytvořena určitá odolnost a při soustavné kontrole zůstane odrůda na slušné výkonnosti, jako je tomu u BAMBINA a KYTICE u přítele Šarana. Zřejmě bude potřebné při výběru mezi semenáči najít takové, které budou mít samy vlastní ochranu proti viróze. Hubení mšic neselektivními přípravky se jeví jako neúčinné, protože při náletech mšice v tropických vlhkých dnech koncem května, kdy listy mečíků jsou zřejmě nejcitlivější na přenos viróz, se mšice nedá ničím zlikvidovat. Já vidím jako východisko omezení viróz v přísné selekci infikovaných rostlin a omezení náletu mšic koncem května selektivními přípravky, např. Pirimor 25 WG ve formě mikrogranulí. Hubí mšice bez negativního vlivu na sluněčka, jejich dravé larvy a dravé plošnice, které se živí mšicemi. A také vytvořením příznivých podmínek, aby rostlina mečíku mohla po celou vegetaci čerpat potřebné živiny z půdy. Především aby netrpěla nedostatkem vápníku, železa a bóru. Obnovování sadby množním brutu je také velmi důležité.

Mečíky, které mě přinesly radost na mé zahradě jsem seřadil podle pořadí a do skupin.

Jako první uvádím to nejlepší - americký sortiment výstavních odrůd:

1. WHITE ICE	9. GOLDEN MELODY
2. TESORO	10. INCOMPARABLE
3. PINK LADY	11. ZENITH
4. ANTIQUE ROSE	12. PULCHRITUDE
5. RED ALERT	13. SNOW BANK
6. FLORENCE C	14. MILEESH
7. CLARENCE'S CHOICE	15. MAN O'WAR
8. ANNA LEORAH	

Tuto sestavu považují za stálou, novinky roku 1994 VERVĚ a FIREBALL II zřejmě mírně zamíchají pořadím.

Dále jsou tu americké dekorační odrůdy, barevně zajímavé:

1. EBONY BEAUTY	9. NICHOLAS
2. DARK NIGHT	10. VIOLÁ!
3. HOT STUFF	11. DAUNTLESS
4. MOONSHADOW	12. GARNET RUFFLES
5. COLONIAL ROSE	13. GOLD STRUCK
6. SKY HIGH	14. MANITOU
7. BLUE VIOLET	15. MEXICAN GIRL
8. EBONY BEAUTY	

Předpokládám, že pořadí odrůd i odrůdy se budou v následujících letech značně měnit.

Americké miniatury:

1. PURPLE STAR	6. BRENDA JO
2. SHAWNA	7. HOT SAUCE
3. RED BANTAM	8. MI-MI
4. STAR WARS	9. TIGER EYES
5. DARK EYS	10. BLUET

Z českých a slovenských odrůd mě v roce 1994 nejlépe kvetly ty, které jsem seřadil do pořadí, jež bylo velmi obtížné sestavit. Myslím si, že zde by bylo potřebné vyjádření více pěstitelů. Možná jsem i opomenul některé odrůdy, protože nelze u jednoho pěstitele všechno pěstovat.

1. ELEN 445, Kovařík 93
2. VÁNOČNÍ VLOČKA 200, Kovařík 92
3. LADY JANE 445, Koniček 93
4. LUHAČOVICE 400, Šaran 92
5. ORNELLA 443, Kovařík 94
6. LUCINKA 410, Rýpar 91
7. ČERNÝ KÁMEN 458, Kovařík 89
8. ČERNÝ DRAHOKAM 358, Rýznar 88
9. RADYNĚ 363, Minařík 90
10. ZLATOVLÁSKA 416, Kovařík 92
11. ZELENÁ ORCHIDEA 402, Roman 93
12. ZAŘÍVÉ SVĚTLO 447, Kovařík 91
13. PETER J. 412, Mimránek 92
14. RŮŽOVÁ FANTAZIA 464, Roman 90
15. ČISTOTA 400, Adamovič 82
16. DANA 343, Kovařík 90

17. PURPUROVÝ SAMET 378, Kovařík 91
18. PLZEŇSKÝ ŠAMPION 478, Kovařík 89
19. ASTRID 461, Popp 86,
20. BATBJAMBA 355, Rýznar 88
21. ZLATÁ ČTPKA 312, Dujnič 87
22. JARNÍ PROBUZENÍ 402, Kovařík 92

Je to obtížné hodnocení, ale po sestavení tohoto pořadí při pečlivém zvážení podle poznámek je jednoznačné, že převahu mají u mne nové odrůdy Jardy Kovaříka. U všech jeho odrůd není však potvrzena taková množivost jaká by byla potřebná. Chce to ale trochu více času. Sadba z jeho zahrady je fantasticky zdravá. Myslím, že se nemá za co stydět, protože jeho nejlepší odrůdy: ČERNÝ KÁMEN, PLZEŇSKÝ ŠAMPION a LEVADULOVÁ ORCHIDEA jsou v nabídkovém katalogu firmy Summerville. U mne na zahradě je suverénně nejlepší ELEN, který je podobný na F.C.L. a stříbřitě bílá miniatura VÁNOČNÍ VLOČKA, která je cenná pro mé šlechtění. Předpokládám, že uvede brzy další novinky z kombinací křížení: REGENCY x JARNÍ PODVEČER, AABAA x BAMBINO, FRESH SNOW x PINK SLIPPER, REGENCY x SCORPIO, BEAUTY CREST x PINK FANTASY aj. Z jeho dalších odrůd se mi líbí ALHAMBRA, ANTEUS, BARON, KAMILA, MÁJOVÝ KVĚT, SYRÁKOV a z novinek ČERNÝ BARON. Vyřadil jsem PERLU.

Další krásné odrůdy uvádí přítel Jaroslav Koniček. Mě se nejvíce líbila jeho LADY JANE. I ostatní odrůdy, které uvedl jsou na vysoké úrovni a předpokládám, že se brzy dostaví výsledky. Přípravuje mnoho perfektních semenáčů, pečlivě zapisuje kombinace křížení a dokonce izoluje opylené květy před zanesením jiného pylu, což málokdo z nás provádí. Čekám co nejdříve explozi semenáčů z Koničkovy zahrady, protože kombinace křížení GRAND FINALE x WHITE ICE, ASTRO x JIZERA, OLINKA x ČERNÝ KÁMEN, OLINKA x WHITE ICE, CARAVAN x WHITE ICE, DIANA x OLINKA, KYTICE x OLINKA, DIANA x WHITE ICE a další mluví sami za sebe.

Také Ivan Šaran se po úspěchu s odrůdou LUHAČOVICE pustil do systematického křížení. Semenače množí do většího množství a dlouhodobě je sleduje, takže v následujících letech bude také jeho firma explodovat překvapeními, což mě velmi těší. Velmi kladně hodnotím jeho systematické likvidování viróz. Měl jsem možnost si dovést pyl z některých jeho semenáčů, které připravuje, například ICE CAP x TRIBUTE, POCHODEŇ x ANTARES, VICKI LIN x SUPREME LACE, BAMBINO x ANTARES. Samozřejmě, že připravuje semenače z dalších kombinací.

Když to sleduji, tak předpovídaný úpadek amatérského šlechtění mečíků se nekoná. Spíše je tu nová ofenzíva. Je velká škoda, že jsou problémy s výstavami, aby se tyto nové překrásné mečíky mohly předvést veřejnosti a zapojit se i do hodnocení. Přivítal bych, kdyby pěstitelé, kteří dováží novinky z USA a pěstují bohatý sortiment odrůd českého a slovenského šlechtění se zapojovali do každoročního společného hodnocení. Hodnocení mečíků z pohledu jednoho člověka nemusí být sto procentní. Tak přistupujte i k tomuto komentáři, který sestavila jedna osoba.

ing. Pavel Talich

Před čtyřmi roky jsem se rozhodl, že zkusím pěstovat mečíky ve skleníku, abych získal květy dříve než z rostlin pěstovaných na záhonech venku.

Nejdříve jsem z literatury zjišťoval, jak vlastně postupovat. Důležitá je příprava hlíz. Do poloviny ledna je potřebná teplota skladování okolo 17 °C a potom teplotu musíme zvýšit na 20 až 22 °C. Hlízy při této teplotě udržujeme až do doby výsadby, která má být v únoru a březnu. Pro výsadbu musíme použít co největší hlízy. Samozřejmě se nesmí jednat o velké, staré hlízy. Jako optimální hustota výsadby se uvádí počet 60 až 80 hlíz na metr čtvereční. Hloubka výsadby je 7 až 8 cm. Po celou dobu pěstování ve skleníku musí být rostliny dostatečně zavlažovány. Dbáme na patřičnou výživu. Tyto údaje jsem shodně našel ve více literárních pramenech a proto jsem je považoval za významné pro úspěšné pěstování mečíků ve skleníku.

Jaké zkušenosti jsem získal po třech letech pěstování mečíků na Tábořsku ve skleníku, který se nachází v nadmořské výšce asi 450 m? Skleník má plochu 15 m².

V roce 1992 byly mečíky 1. ledna přemístěny ze sklepa, kde teplota dosahovala maximálně 10 °C, do místnosti, kde se teplota pohybovala okolo 16 °C. Zde byly hlízy do 12. ledna. Potom příprava hlíz až do výsadby probíhala při teplotě asi 22 °C. Hlízy jsem vysazoval 7. března. Jejich velikost byla, měřeno jejich průměrem, 3 a více cm. Používal jsem maximálně tříleté hlízy. Hustota výsadby byla podstatně menší, než je doporučováno v literatuře. Celkově bylo vysazeno 100 hlíz na plochu asi 2,5 m². V tomto roce jsem zkoušel odrůdy mečíku: BLACK STALLION, HRADEC KRÁLOVÉ, MARTINSKÉ HOLE, MODRÝ PROGRAM, MOUŘENÍN, PANÍ MARIE, RUMBURAK, SHEKINAH, SVATEBČAN, VIGO. Ošetřování během vegetace (přihnojování, ochrana proti chorobám a škůdcům) bylo prováděno stejně jako u mečíků na venkovním záhonu. Proti nadměrnému slunečnímu svitu jsem skleník obilil vápeným mlékem. Problémy byly s přehříváním skleníku, které se mi nepodařilo uspokojivě vyřešit žádný rok. To je bolest všech malých skleníků. Po skončení květu jsem vždy přestal zalévat. V tomto roce nejdříve vykvetl VIGO (16. června) potom pravidelně po dni další odrůdy: RUMBURAK, MARTINSKÉ HOLE, SHEKINAH. Ostatní odrůdy měly v počátku květu 7 až 10 dní zpoždění. Na venkovním záhoně se první květy mečíků objevily 25. července. Sklizeň hlíz proběhla 24. srpna. Zdravotní stav sklizených hlíz, které měly slušné přírůstky, byl bezvadný. Po vyhodnocení odrůd především z pohledu ranosti kvetení, pevnosti stonku a dostatečné hustoty květů na klasu byly do dalšího roku vybrány následující odrůdy: HRADEC KRÁLOVÉ, MODRÝ PROGRAM, RUMBURAK, SVATEBČAN a VIGO.

V roce 1993 proběhlo skladování hlíz obdobným způsobem jako v roce předchozím. Hlízy byly do skleníku vysazeny 13. března v celkovém počtu 120 kusů. Tentokrát jsem vysadil odrůdy: ČERVENÝ KRÁL, ČERVENÝ PARAFÍN, DIANA, DONNA MARIA, HRADEC KRÁLOVÉ, JO ANN, MARTINSKÉ HOLE, MODRÝ PROGRAM, RUMBURAK, SALMON LADY, SOVERIEGN, SVATEBČAN, VIGO, ZLATÝ KLAS, AMY BETH, HUMBURAK, TOUCH AND GLOW. Nejdříve v květu byl opět VIGO (15. června) a za 4 dny na to JO ANN. Ostatní odrůdy byly pozdnější. Vrchol kvetení mečíků ve skleníku byl okolo 5. července. Na venkovním záhonu jsem první květy mečíků pozoroval 20. července. Tento rok jsem do zkoušení zařadil také některé pixioly, ale bohužel ve skleníku nevytvořily dostatečně pevný stoněk a klasy byly řídké. Sklizeň hlíz proběhla 16. září. Tento rok jako nejlepší byly vyhodnoceny odrůdy: DONNA MARIA, JO ANN, MODRÝ PROGRAM, RUMBURAK, SVATEBČAN a VIGO.

A nakonec v loňském roce 1994 jsem výsadbu 220 hlíz provedl 19. března. Příprava hlíz na výsadbu proběhla jako v předchozích letech. Jediný rozdíl byl v tom, že tento rok jsem hlízy sázel do fóliovníku, který má plochu asi 18 m². Po výsadbě byl záhon až do vzejití rostlin mečíků překryt průsvitnou porofólií. Použitý sortiment odrůd byl již užší: ADAGIO, ĎÁBLÍK, DONNA MARIA, JUNGLE FLOWER, MODRÝ PROGRAM, POUŠOVÁK, RUMBURAK a semenáče S 85-85/194, S 10-85/170. Nejraněji opět vykvetl VIGO (15. června), u kterého se objevily problémy s pevností stonku. Zřejmě se projevil menší světelný požitek ve fóliovníku. V předchozích letech, kdy byl pěstován ve skleníku, tyto problémy u něho nebyly pozorovány. Dále v intervalu 4 dní postupně nakvetly odrůdy: MODRÝ PROGRAM a DONNA MARIA. Zdravé hlízy byly sklizeny 20. srpna. Podle výše uvedených kritérií byly nejlépe v tomto roce hodnoceny odrůdy mečíku: ĎÁBLÍK, DONNA MARIA a MODRÝ PROGRAM.

Závěrem je možno říci, že pro pěstování ve skleníku nejsou vhodné všechny odrůdy mečíku. Vybíral jsem podle ranosti středně rané (M) a ranější, ale skutečný počátek květu byl potom rozdílný. Zřejmě bude pro počátek květu potřebná určitá suma denních teplot (viz. článek: *K otázce třídění odrůd mečíků podle termínu kvetení - Zpravodaj GLADIRIS č. 93/1994*). Jako nevhodné pro rychlení se mi projeví pixioly, které nevytvořily dostatečně pevný stoněk a klasy byly řídké. Jako vhodnější pro pěstování mečíků mi připadá skleník před fóliovníkem. Důvodem je zřejmě větší prostupnost světla sklem. Na fóliovníku byla kaširovaná fólie. Protože můžeme během vegetace řídit termíny závlahy a množství vody, mají pěstované rostliny a poté sklizené hlízy velmi dobrý zdravotní stav.

Proč vlastně pěstovat mečíky ve skleníku? Za výše popsaných podmínek jsem získal květy minimálně o 4 až 6 týdnů dříve než z rostlin pěstovaných na volném záhonu. Protože ve sledovaných letech byly venkovní teploty vyšší než obvykle, tak i časový rozdíl v ranosti kvetení ve skleníku byl menší. Efekt dřívějšího květu ve skleníku bude ještě výraznější ve vyšších polohách, kde jsou průměrné venkovní teploty nižší. Ze zkušených odrůd se mi nejlépe osvědčily: DONNA MARIA, MODRÝ PROGRAM, RUMBURAK a VIGO. Od poloviny června každého

jistě potěší kytice květů mečíků. Což je odpověď na výše položenou otázku..

REGISTROVANÉ ODRŮDY MEČÍKŮ PRO ROK 1995

Petr Mímránek

Jan MACHALA, 756 21 Ratiboř 55

465 BARKAROLA (DESTINY x OLINKA) M
Tmavě růžový s velkým krémovým okem přecházejícím do bílé, 21 puků, 8 rozkvětá, R3, W4, původní značení 8-69-3

401 JASENKA /HOMECOMING x (WHITE ORCHID x AMY BETH)/ M
Bílý, malé namodralé oko, 21 puků, 8 rozkvětá, R4, W4, původní značení 5-5-3

412 LINDA (MOUREK x AUTUMN) M
Světle žlutý, okraje jemně narůžovělé, 21 puků, 8 rozkvětá, R5, W5, původní značení 6-35-6

416 TOPAZ (MOUREK x AUTUMN) M
Tmavě žlutý, 21 puků, 8 rozkvětá, R5, W5, původní značení 6-35-3

Petr MIMRÁNEK, 763 01 Mysločovice 169

473 ALVINA /AMY BETH x (PINK ELF x PROMINENT)/ M
Nový odstín levandulové v kombinaci s bílým a zelenkavým okem. Zdravě roste, dobře se množí a má výstavní parametry, 21-23 puků, 10 nákvět a 4 puky ukazují barvu, R4, W4, registrována v NAGC, původní značení RV-B

LUKON GLADS, P.O. BOX 6, 289 12 Sadská

336 CALIMERO Koniček (POCHODĚN x TRIBUTE) M
Zářivá oranžově lososová se sytějšími okraji okvětních lístků lemovaných bílými linkami. Pylové tyčinky jsou tmavé. 20 puků, 7-8 otevřívá, zdravě roste, stonek je rovný, klas štíhlý, R5, W5, testován v USA, původní značení 13/6-11-88

354 ČANDRIKE Koniček (ČERNÝ KÁMEN x BOHATÝR) LM
Čistá, jasně červená barva, pravidelně uspořádané květy ve dvouřadém klasu, výborné pěstitelské parametry, 23-25 puků, 10-12 otevřených květů oblého tvaru, R3, W4, původní značení 10/6-1-89

398 JAKARTA Koniček (COPPER QUEEN x MAGIC NIGHT) M
Svěžší kakaově hnědý, do hrdla mírně světlejší, hnědé tyčinky.

Spodní květní plátky jsou tmavší s tmavě červeným lemlem, klas dlouhý 65 cm, 22 puků, 9 nákvět, R3, W4, testován v roce 1993 v USA, původní značení 24/6-4-88

414 JIŽNÍ SLUNCE Hrabovský (24-KARAT x BATSHEBA) E
Zářivé středně žlutá barva ve velmi čistém odstínu. Ploše otevřené květy čtvercového tvaru, 20-22 puků, 6-7 nákvět. Jako semenáč vystaven na výstavě FLORA OLOMOUC 93. Hodnocen jako výborná raná dekorační odrůda. R4, W4, původní značení 82-2-8

404 MOUNTAIN MEADOW Koniček (GREENLAND x LEMON MERINGUE) EM
Velmi čistá středně zelená barva, 20-22 puků, 7-8 zvlněných široce otevřených květů, stonek pevný a rovný, testován úspěšně v USA, původní značení 22/2-8-88

387 NIGHT STORM Koniček (ASTRO x JIZERA) M
Tmavě fialový s výraznými bílými linkami středem spodních květních plátek. Květy jsou dobře uchycené, plátky prohnuté mírně dozadu. Sametový povrch voskových květů. 20 puků na dlouhých dvouřadých klasech, 7 květů udrží i při vyšších teplotách, R2, W3, vystaven v Litoměřicích na ZAHRADE ČECH 1994, původní značení 9/2-18-89

456 SALAMANDER Koniček (REGENCY x JUNGLE FLOWER) M
Tmavě červená se sametovým nádechem a kouřovým přelivem. Klasy mají pravidelné dvouřadé uspořádání délky 70 cm, 24-26 puků, 9-11 otevřených květů. Zdravý růst, vitalita a výborná množivost, R4, W5, původní značení 31/1-20-88

437 STARFIGHTER Koniček (REGENCY x DONNA MARIA) M
Výstavní typ s lososovou barvou květů, které přechází do světlejší směrem do hrdla, slabé karminové paprsky na vnějších květních plátcích. Robustní růst, rovné klasy, 22-24 puků, 8-10 otevřených květů, klas 70 cm, testován v USA, původní značení 30/2-2-88

302 ZELENÁ FONTÁNA Hrabovský (ZELENÁ ROMANCE x FONTÁNA) EM
Barva zelenožlutá, zpočátku jen zelená. 21 puků, 6-7 nákvět, R4, W5, úspěšně vystavena v Bohumině 1988, původní značení 86-10-09

Jaroslav KOVAŘÍK, Lysáková 2, 841 01 Bratislava

401 BÍLÁ POLLYANNA (sport POLLYANNA) LM
Ledově bílý, zdobený z hrdla karminovými paprsky, výstavní i dekorační typ, 22 puků, 9 nákvět, klas 70 cm, R4, W4

358 ČERNÝ BARON (REGENCY x SCORPIO) M
Výstavní odrůda s rovnými a pevnými klasy. Perfektní uspořádání květů v klase, 28 puků, 10 otevřených květů. Barva sameťově tmavě černočervená, R3, W3, Zdravě roste a dobře se množí. Původní značení REXSC-3

445 DANIELA (GLISTENNING SNOW x RED LANCE) M
Středně pinková, měňavá barva se spodními bílými lupeny. Ploše otevřené květy krásného tvaru. 26 puků, 9 nákvět, klas 70 cm. Silný zdravý růst, R3-4, W3-4, původní značení GSxRL-2

344 IVANA (AAA-BAA x BAMBINO) M
Nádherně světle pinkové růžový po celé ploše květu. Krásné kadeření a pevné dekorativní klasy. Velmi dobře se množí a zdravě roste. 22 puků, 10 nákvět, klas 65 cm, R4, W4, původní značení ABAXBA-2

396 KOUZLO VALAŠSKA (BROWNSTONE x BICENTENNIAL) LM
Středně hnědý oranžový, spodní lupeny světle hnědý červený, 23 puků, 9 nákvět, klas 70 cm, R3-4, W3-4, původní značení BSxBI-3

472 LILAPERLETĚ (BAMBINO x POCHODĚN) LM
Světle levandulové růžová, zářivá a nezvyklá barva. Dekorativní, zdravý a dobře množivý, 21 puků, 8 nákvět, klas 60 cm, R3-4, W3-4, původní značení BAXPO-3

345 MORAVSKÁ PÍSEŇ (VEGA x BICENTENNIAL) LM
Svitivě lososově růžový, barva na rozhraní růžové a lososové, krásně zkadeřený a dobře množivý, 21 puků, 9 nákvět, klas 65 cm, R4, W4, původní značení VEXBI-3

300 MORAVSKÁ VLOČKA (sport F.C.L.) EM
Maximálně zkadeřené čistě bílé květy, dekorativní a dobře množivý, 21 puků, 8 nákvět, klas 60 cm, R5, W5

322 MORAVSKÉ SNĚŽÍ (BROWNSTONE x BICENTENNIAL) EM
Zvláštní barva dvou odstínů broskvové, spodní lupeny se zelenokrémovou, konce lupenů jsou tmavší broskvově růžové, 21 puků, 10 nákvět, klas 70 cm, R4, W4, původní značení BSxBI-2

497 ORANŽOVÝ SEN (BIG COPPER x BICENTENNIAL) M
Středně oranžově hnědý, spodní lupeny jsou z hrdla středně červené, krásná barevná kombinace a dokonalé jemné kadeření, 19 puků, 8 nákvět, klas 60 cm, R3, W3, původní značení BCxBI-7

447 BONBÓN (PINK SLIPPER x POCHODĚN) LM
Tmavý pinkové růžový s krémovým hrdlem, 25 puků na výstavním klase, nákvět 10 zkadeřených květů, klas 70 cm, R4, W5, původní značení PSxPO-3

335 ANGELA (TOUCH O'CLASS x PINK SLIPPER) LM
Středně lososově pinkový s bílým hrdlem, 21 puků, 12 otevřených květů při dobré stavě klasu, vynikající výstavní odrůda, R3-4, W3-4, klas 60 cm, původní značení TOCXPS-3

452 AERÓN (PINK SLIPPER x POCHODĚN) LM
Světle růžově červený se znakem v hrdle, jemně zkadeřený, 21 puků, 8 nákvět, klas 60 cm, výborně množivý, R4, W4, původní značení PSxPO-1

Jiří LUKEŠTÍK, gen. Svobody 633, 674 01 Třebíč

300 BÍLÝ ZÁVOJ Kovařík (SHEKINAH x SHEKINAH) LM
Sváteční bílá s lehkým krémovým nádechem, 21 puků, 8-9 nákvět, klas 65 cm, dobrý zdravotní stav, dokonalá proporce klasu, R3, W3, původní značení SHxSH-4

435 CTITEL Mimránek M
(LIME CHIFFON x PROMINENT) X F.C.L. x (SHELL PINK x PRAHA)
Pastelově lososový se sytější žlutým hrdlem. Statná rostlina vytváří na dlouhých stoncích 2řadé klasy o délce 70 cm, 23 puků, 9 nákvět, 5 ukazuje barvu, zdravotní stav je výborný, množivost střední, brut spolehlivě kličí, ideální pro výstavní využití, R5, W4, původní značení KH-1

446 DALILA Kovařík (HERITAGE x POCHODĚN) LM
Sytý odstín pink růžové přechází do světlejšího hrdla s krémovým okem. Hustý dvouřadý klas 70 cm, 25 puků, 8 nákvět, květy dobře uchycené, množivost a zdravotní stav velmi dobrý. R3, W4, původní značení HEXPO-1

498 HLUBOKÝ DŮL Kovařík (TOLTEC x MOURENÍN) M
Skvělá tmavě hnědá s velmi dobrým tvarem a zřasením, 24 puků, 8-9 nákvět, 6 ukazuje barvu, klas 70 cm, R3, W4, původní značení TOxMO-1

483 JAVORAN Melich (JIZERA x HOMECOMING) M
Světle modrofialový s plynulým přechodem do bílého hrdla, dvouřadé klasy 65 cm, 22 puků, 7 nákvět, výška rostliny 100 cm, vitální růst, skvělá množivost, velký brut, R3, W3

436 JAHODOVÁ PĚNA Kovařík (CONQUEST x AAA-BAA) LM
Výrazně svitivá šarlatově lososová barva v čistém odstínu, krásně tvarované květy, voskové a třípytlivé perleťové, rovný dvouřadý klas na dlouhém stonku 70 cm, 22 puků, 7-8 nákvět, R5, W4, původní značení CQxABA-3

401 MARSYAS Mimránek LM
POCHODĚN x /AUTUMN ROSE x (PINK PARASOL x PASTORALE)/
Otcem této odrůdy je semenáč F-63/706 hnědokaramelově žluté barvy původem ze šlechtitelské stanice Heřmanův Městec. MARSYAS je statného růstu s dvouřadými klasy 75 cm dlouhými s výbornými proporcemi. Je krémově bílý s malým rumělkově červeným okem v hrdle. Nákvět 9, 24 puků, rovný a pevný stonk, velmi dobře se množí. Všeestranné použití i pro další šlechtění, R3, W4, původní značení BJ-1

454 MULETA Kovařík (AAA-BAA x POCHODĚN) M
Červená kvalitní dekoračka zářivé barvy. Modravý nádech na spodních plátcích. Hustý dvouřadý klas s velmi dobrou stavbou dosahuje 60 a více cm, nákvět 10, 21 puků, dobrá množivost a zdravotní stav, R4, W4, původní značení ABAXPO-2

465 ROSE MARIA Melich (WALDORF x BAMBINO) LM
Barva květů je sytě růžová, okraje lemovány bíle. Nápadně dlouhý stonek nese dvouřadý klas 60 cm dlouhý s 21 puky, 8 nákvět, 4 v barvě, velká množivost, atraktivní pro trh, R3, W3, výška rostliny 110 cm

440 WAXY MANEKÝN Melich (BAMBINO x LEMON MERINGUE) M
Bledě růžový, květy hvězdicového tvaru s krásným zkadeřením. Velmi dekorativní, hustý klas dlouhý 55 cm, 20 puků, 10 nákvět, R5, W4, výška rostliny 90 cm, květy se navzájem překrývají

ZÁKLADY ŠLECHTĚNÍ MEČÍKU

Lewis T. Turner
NAGC Bulletin 197, Spring 1994, str. 58

O šlechtění mečíků bylo již dáno mnoho informací členy naší společnosti a zvláště hodně od amatérů. Problémy, které stojí dnes před námi jsou, jak naplnit požadavky trhu v devadesátých a pozdějších letech. Bylo dosaženo neobyčejně výrazného zlepšení u našich mečíků, ale je to vše, co chce trh? Věřím, že chce víc. Slyším lidi, kteří mi říkají, že chtějí květiny, které by nemusely vyvazovat k opoře. Také věřím, že trh by přivítal voňavé mečíky (velmi těžko zachytitelná vlastnost). Věřím, že trh hledá spolehlivé mečíky, které se mohou vysázet do květináčů. Existuje řada pěstitelů, kteří nemají mnoho prostoru na zahradě, ale mají prostor pro květináč.

Hodně těchto cílů je splnitelných a některé z nich možná byly již dosaženy v minulosti, ale nikdy nebyly předvedeny veřejnosti a pozvolna zmizely z běžných seznamů.

Rád bych nabídl několik podnětů pro šlechtitele při šlechtění nesnadno fixovatelných nebo recesivních vlastností, jako příklad použiji vůni.

Naším průvodcem musí být Mendelovy zákony dědičnosti. Při sestavování genetické studie, jako je studium voňavosti, můžeme provést znázornění, které nám umožní předpovědět možnosti projevu vlastností. Znázornění se nazývá kombinační nebo Mendelův čtverec. Písmeno S znázorňuje voňavost a písmeno N reprezentuje znak bez vůně. Za účelem zjednodušení v tomto genetickém případě předpokládejme, že voňavost se dotýká pouze 2 genů a každý je umístěn na rozdílném chromosomu. Musíme mít na paměti, aby se recesivní znak nebo vlastnost mohla projevit musí být na obou chromosomech, jinak se neprojeví. Proto voňavý mečík by měl být zakreslen jako SS, ostatní nevoňavé by měly být označeny NS nebo NN.

Podívejme se do kombinační tabulky a uvidíme jak je vlastně sestavena a jak nám pomůže předpovědět, zda se znak nebo vlastnost projeví či neprojeví u potomků. Byly použity mečíky, které jak věříme, mají vlastnost vonět ve svém dědičném základě, ale sami nevoní. Samosprášení u nich může vypadat takto:

	N	S
N	NN	NS
S	NS	SS

Všimněte si, že pouze jeden ze 4 semenáčků bude vonět (SS). Toto nám možná pomůže vysvětlit, proč vnesení voňavosti do mečíků je tak obtížné. Do určité míry se zdá, že voňavost je recesivním znakem. Až údaje ze skutečných křížení potvrdí, zda voňavost je nebo není recesivní znak, nebo zda existují další faktory, jimiž mohou být další geny, které se mohou podílet na projevu voňavosti. Údaje z křížení jsou velmi důležité a jsou nápomocné při výběru rodičů pro křížení stejně tak dobře, jako pro určení dominance nebo recesivity znaku a v jakém stupni je znak dominantní nebo recesivní.

Doufám, že šlechtitelé se budou ochotni podělit se svými zkušenostmi při získávání požadovaných vlastností. Také ochota podělit se o vyšlechtěné semenáče s dalšími šlechtiteli je výborný způsob jak podpořit vznik nových mečíků.

Jako váš nový spolueditor bulletinu NAGC se budu snažit hledat nové metody, zabývat se šlechtitelskou technikou, využívat informace o rodičovství a další informace užitečné při tvorbě nových mečíků. Je ještě třeba vykonat hodně práce, aby požadavky trhu byly uspokojeny a proto můžeme šlechtit.

Vítám informace od profesionálních šlechtitelů, univerzit a amatérských šlechtitelů. Váš přínos bude významnou službou pro společenství lidí, kteří mají rádi mečíky.

tap

VZPOMÍNKA NA DR. ROBERTA O. MAGIE

NAGC Bulletin 200, Winter 1994, str. 34

Dr. Robert O. Magie zemřel jako 88-letý 6. srpna 1994. Studoval na dvou univerzitách. Jako fytopatolog se začal nejprve zabývat chorobami chmele, ale v roce 1945 se přestěhoval na Floridu, kde pracoval ve výzkumné stanici na chorobách květin. Brzy objevil problémy spojené s pěstováním mečíků na Floridě a rozhodl se tyto problémy vyřešit, za což mu bude celý "svět mečíků" vždy vděčný. Během následujících 32 let nejenže popsal choroby mečíků, ale našel preventivní metody ochrany nebo metody přímé ochrany proti rozličným patogenům. Pracoval nejen na půdních patogenech - Fusarium, Stromatinia, ale i na patogenech nadzemních částí (listů, květů) - Culvuraria, Botrytis. Úspěch multimilionového průmyslu mečíků v USA závisel významnou měrou na jeho výzkumech a doporučeních. Byl zodpovědný za výzkum a vývoj metody ošetření hlíz současně teplou vodou s fungicidem proti fusariu a stromatinii.

Během posledních let v jeho práci byl kladen důraz na šlechtění chorobám rezistentních kultivarů a na jiné nechemické metody ochrany proti chorobám. Do důchodu odešel v roce 1977. Robert byl znám díky jeho stovkám článků o chorobách mečíků a jejich ochraně. Nezabýval se pouze problémy velkých producentů květů mečíků pro řez, ale i problémy malých pěstitelů - zahrádkářů.

"Gladiogram", který vydával během let 1971 až 1993 byl čten pěstiteli mečíků po celém světě a byl almanachem informací o výzkumu mečíků.

Postrádáme Tě Dr. Magie, ale navždy si zapamatujeme Tvou celoživotní obětavost pro mečíky.

tap

SYMPOSIUM 1994

William Owen II

NAGC Bulletin 200, Winter 1994, str. 60

NEJLEPŠÍ VELKOKVĚTÉ MEČÍKY INTRODUKČÍ 1990-1994

- 373 PULCHRITUDE 92 Klutey
- 445 SAILOR'S DELIGHT 93 Bates
- 366 ANTIQUE ROSE 93 Martin
- 435 CLARENCE'S CHOICE 93 Brasher
- 445 ANNA LEORAH 91 Sprinkle

- 475 LAVENDER MASTERPIECE 94 Hartline
- 434 PHYLLIS M 90 Lull
- 400 FLORENCE C 91 Cartmell
- 425 HI-LITE 93 Kochevar
- 533 INDIAN SUMMER II 93 Klutey
- 300 WHITE BAMBINO 90 Adamovič
- 441 VANILLA SWIRL 93 Hartline

Komentář k velkokvětému sympóziu 1994:

Roger Adams měl následující hodnocení: 510 PRIME TIME vyhrál na výstavách pro nás hodně hlavních cen v tomto roce, stejně tak 534 PARADE s perfektním tvarem a stavbou. 404 EMERALD je fantastický s délkou květenství 75 cm, který bude kdykoliv konkurovat GREEN BERETU. 470 DAWN WATCH měl nádherný klas délky 90 cm a na výstavním stole byl výborný.

Poznámky od Williama Owena: Myslím, že na Východě všichni pěstitelé měli výborný rok s dostatkem srážek a bez extrémně vysokých teplot.

NEJLEPŠÍ DROBNOKVĚTÉ MEČÍKY INTRODUKČÍ 1990-1994

- 277 NICHOLAS 90 Frederick
- 156 SHAWNA 91 Cox
- 152 MARILYN RUTH 92 Everson
- 202 CREME DE MINT 93 Everson
- 152 LITTLE REDBIRD 93 Everson
- 201 CHERRY DELIGHT 92 Selinger
- 247 BRENDA JO 94 Alleman
- 245 PINK DOLL 93v Everson
- 263 PEPPERMINT PETITE 91 Hartline
- 279 GRAPE JAM 93 Martin
- 247 TRISTA 92 Alleman
- 266 NOCTURNE 90 Roberts

Komentář k drobnokvětému sympóziu:

Ed Frederick dodává: 286 BLACK LASH byl tento rok u mě výborý. 247 BRENDA JO a 202 HINT O' MINT byly u mě nejlepšími introdukcemi roku 1994.

Tento rok bylo velmi málo připomínek. V některých třídách jsou poslány návrhy na změnu klasifikace, které budou diskutovány na konferenci. Obě sympózia byla velmi zajímavá, ale pro jednoho člověka je to časově napjatý termín pro vypracování tohoto hodnocení. Nyní, když to mám hotové, mohu začít sklízet svoje hlízy a semena. Byl to dobrý rok a usku-tečnil jsem některá pěkná křížení. Pro mě je hybridizace to nejzajímavější, protože řezat klasy může každý. Radost ze všeho udělá záhon, kde je možné každý den spatřit nový kultivar nepodobný a rozdílný od sesterských semenáčů stejného

křížení. Očekávám, že všichni plánujete příjezd na konferenci v roce 1995. William J. Owen

tap

TOP TEN NAGC 1994

Michael Wagner

NAGC Bulletin 200, Winter 1994, str. 89

Tento přehled TOP TEN (NEJLEPŠÍCH DESET) zahrnuje hodnocení od 8 pěstitelů - vystavovatelů. Díky patří Donu Selingerovi, Haroldu Pletcherovi, Melvinu Schrimpfovi, Lew Kochevarovi, Miles Labrumovi, Jimu Coxovi a Cliffu a Doris Hartlineovým za poslaná hodnocení. Zvláštní poděkování patří Bobu Sprinklovi a Ernie Ottovi za jejich letitou podporu v minulosti. Tento rok jim zdraví neumožnilo se hodnocení zúčastnit.

Letos se vrátil na vrchol WHITE ICE, který je bodově vzdálený od ostatních, na první místo jej dal Schrimpf a Selinger. Je velmi dobrý a snadno se pěstuje. CLARENCE'S CHOICE se posunul na 2. místo, hlasy pro první místo dostal od Labruma a Kochevara. Klas naroste snadno do délky 90 cm a může lehce dominovat na výstavě. Starý dobrý ICE CAP je na 3. místě s nejlepším hodnocením od manželů Hartlineových. SAILOR'S DELIGHT na první místě u Pletcherů celkově klesl na 4. místo. Může být výborný, ale má problémy s nadbytečnými puky a nepravidelným rozkvétáním. Kupodivu mě poprvé neudělal nadbytečné puky. Starý známý PARADE stojící na 5. místě se dostal na první místo u Wagnera. V hodnocení TOP TEN patří mezi nejlepší po několik let. FLORENCE C postoupila o stupínek na 6. místo. Má vynikající barvu a velmi krásné klasy. Na 7. místě je pěkný levandulový ZEPHYR. FINESSE je 8., snadno se pěstuje a má dobrou stavbu. ANNA LEORAH je 9. CLARENCE, který klesl o dvě místa, uzavírá letošní TOP TEN. KRISTIN tento rok ze seznamu vypadl a byl nahrazen FINESSE. Zbývající hlas pro první místo dal Cox kultivaru DRAMA. Celkem bylo hodnoceno 31 mečíků.

TOP TEN

kultivar	třída	šlechtitel	rok	body
WHITE ICE	300	Jones	87	61
CLARENCE'S CHOICE	435	Brasher	93	49
ICE CAP	400	Carnefix	81	46
SAILOR'S DELIGHT	445	Bates	92	45
PARADE	534	Larus	70	33
FLORENCE C	400	Cartmell	91	26
ZEPHYR	472	Summerwille	87	15
FINESSE	435	Summerwille	91	16

ANNA LEORAH	445	Sprinkle	90	15
CLARENCE	435	Brasher	90	14

TOP TEN INTRODUKČÍ 1990 - 1994

CLARENCE'S CHOICE	435	Brasher	93	67
SAILOR'S DELIGHT	445	Bates	92	63
FLORENCE C	400	Cartmell	91	50
ANNA LEORAH	445	Sprinkle	91	33
GOLDEN MELODY	314	MacKenzie	92	32
ANTIQUÉ ROSE	466	Martin	93	26
CLARENCE	435	Brasher	90	19
PEACE	532	Klutey	92	19
GOLDEN GLORY	412	MacKenzie	92	13
HI LITE	425	Kochevar	93	11

TOP TEN MINIATUR

SHAWNA	156	Cox	91	51
CAROL LEE	136	Selinger	91	46
TRACY	247	Kochevar	84	32
BLESSINGS	243	MacKenzie	87	27
AMBROSIA	243	Roberts	83	25
HAPPY TIME	255	Sprinkle	86	19
BLACK LASH	268	Frederick	76	18
TIGER EYES	225	Hoon	94	14
DAVE'S MEMORY	258	Verinš	84	11
CREME DE MINT	210	Everson	93	11

VÍTEZNÉ MEČÍKY NA VÝSTAVÁCH V USA V ROCE 1994

Richard Click

NAGC Bulletin 200, Winter 1994, str. 56

Uvedeme pouze 50 nejlepších mečíků ze seznamu 91 odrůd, které získaly na výstavách v USA nejméně 3 hlavní ceny. Celkově získalo alespoň jednu hlavní cenu 143 odrůd.

Za názvem odrůdy je uveden celkový počet obdržných hlavních cen.

pořadí	odrůda	pořadí	odrůda
1.	PARADE	43	TRACY
2.	WHITE ICE	42	27. PINK ELF
3.	CAROL LEE	22	28. RAJAH
4.	DAVE'S MEMORY	19	29. DRESS PARADE

5.	ICE CAP	19	30.	PRISCILLA	7
6.	ZEPHYR	18	31.	AMBROSIA	6
7.	BLACK LASH	14	32.	BEL AIR	6
8.	JEANNIE ROSE	14	33.	DRAMA	6
9.	LAV. MASTERPIECE	14	34.	FLORENCE C	6
10.	CHRIS	13	35.	VICKY CREAM	6
11.	PRIME TIME	12	36.	BLISS	5
12.	PINK FLARE	12	37.	IRISH BLESSING	5
13.	MICHAEL B	11	38.	BRENDA JOE	5
14.	HIGH STYLE	10	39.	SNOW CASTLE	5
15.	AUBREY LANE	10	40.	NICHOLAS	5
16.	ROYAL MOUNTED	10	41.	BLESSING	5
17.	PULCHRITUDE	9	42.	LITTLE REDBIRD	5
18.	THE QUEEN	9	43.	CHLOE	5
19.	ANNA LEORAH	9	44.	PEERLESS	5
20.	GOLDEN PRINCE	8	45.	SOCIALITE	5
21.	LA PETITE	8	46.	PASTEL PRINCESS	5
22.	SHAWNA	8	47.	PHYLLIS M	5
23.	CREME DE MINT	8	48.	MR. FOX	5
24.	NORMA J.	8	49.	LITTLE PEACH	4
25.	BLUEBIRD	7	50.	GARNETTE	4

tap

VÝSTAVA KOSATCŮ V HRADCI KRÁLOVÉ

Vlastimil Novák

Ve spolupráci s Městským domem dětí a mládeže v Hradci Králové byla na jaře 1994 po delší době uspořádána výstava velkokvětých kosatců. Získali jsme velmi pěkné a přístupné prostory. Velkým plusem bylo, že různé velikosti panelů potřebné k instalaci výstavy byly k dispozici v budově. Stanovit předem dobu výstavy a zachytit co největší květenství je opravdu obtížné pokud vystavují pěstitelé z různých částí republiky. Stačí několik velmi teplých a slunečných dnů a předpoklad nevyjde. Přesto se nám podařilo výstavu uskutečnit na vysoké úrovni a s velkým počtem skutečně výstavních květů. Byla to přehlídka světových novinek i starších odrůd, které budou pro svoji krásu pěstovány i další léta. Vystavováno bylo rovněž i naše novošlechtění, což bylo obzvláště potěšitelné.

Bohužel, zájem o výstavy klesá a tyto, pokud nemají sponzory, jsou vždy prodělkové. Dnešní doba má tři druhy lidí. Nadšence, kteří nelitují vzdálenosti, času a peněz i boháče, kteří kupují automobily za miliony a nemají o nic zájem z čeho by nezískali další peníze a nakonec ti lidé, kteří počítají s každou korunou a i vstupné jim zasahuje do rozpočtu. Nás vystavovatele těší to, že ti, kteří tuto výstavu shlédli nešetřili chválou a byli překvapeni bohatým sortimentem a kvalitními květy. Ještě bych chtěl citovat starší paní z Kostelce n. Orlicí (40 km od Hradce Králové) - "Byla to překrásná neděle a budu na ni dlouho vzpomínat".

Výstavy se zúčastnili vystavovatelé Alois Mikyska z Třebíče, Pavel Nejedlo z Lovčic, Vlastimil Novák z Hradce Králové a Václav Urban z Bolehoště.

Z vystavovaných květů př. Mikysky budily pozornost orchideovité lila kultivary QUAPA N a ROSA, stále výborný tmavě modrý s bílým zrcátkem EXOTIC STAR, mohutný Schreinerův lilapurpurový LORILEE, obrovitý sytý oranžový HAPPY NOTE a velká kytice pastelově růžové VANITY.

Př. Nejedlo se představil velkou škálou modrých barev. Od bledě modrých ICE PREVIEW a PACIFIC MIST přes středně modré CLEAR DAY, SEASHORE, RON, FARAWAY BLUES k tmavším STELLAR LIGHTS a THUNDER MOUNTAIN až k černofialovému DARKSIDE. Bylo fantastické vidět najednou tolik odstínů a tvarů květů v této tolik charakteristické barvě kosatců. Milovníci vícebarevných kombinací se zastavovali u SWEETER THAN WINE a jeho "příbuzných" z Austrálie TOMMOROW S CHILD a MAGIC MAN všichni v hýřivých kombinacích růžové, purpurové a lila s výraznými lemy a barevnými kartáčky. Dále zaujal LIVE MUSIC kombinací lososově oranžové a tmavě vínových falů, HERITAGE LACE s krajkovím reverzně zbarvených krémovožlutých květů a CAPTION svým výjimečným růžovým odstínem. Byly vystavovány i Pavlovy nové druhy, zaregistrované v Německu - SUNLIGHT SKETCH a MOONLIGHT SKETCH - obě fancy plikáty se skečováním po svých rodičích Pencil Sketch a Sketch Me, první v kombinaci zlatožluté, hnědé a lila, druhý v kombinaci šedomodré, žluté a hnědé. Dále růžový pink kosatec NATASCHA s červenými kartáčky, který bohatým větvením a počtem květů překonal všechny růžové kosatce. Velmi pěkný byl i jeho oranžově růžový blend JUTTA EXNER a sametově modře zbarvený BLUE VELVET. O ostatních odrůdách je zbytečné už psát, musejí se prostě vidět.

Z expozice př. Nováka byly obdivovány nádherný zlatomodrý EDITH WOLFORD, sněhově bílý LEDA S LOVER, kterému po celou dobu výstavy (3.-6. června) neuvadl jediný květ, dále skutečně obří žlutopurpurová variegata SUPREME SULTAN, neskutečně krásná plikáta BODACIOUS, hnědý blend CARNIVAL IN RIO, modrá MEMPHIS BLUES a žlutooranžový OLYMPIC CHALLENGE.

Největší expozice př. URBANA (přes 200 květů) lákala velkými kyticemi odrůd RINGO, bledoune modré TIDE S IN a modré EXOTIC STAR. Velmi pěkné byly i novější kultivary APHRODISIAC v meruňkově lososovém odstínu a chromově žlutého COUNTRY GOLD. Ze "starších" se velmi líbily BROWN LASSO, FIRE MAGIC, PATINA a jak jinak KILT LILT.

Byla to skutečně přehlídka všech barev a vůní, přehlídka, která jistě uspokojila i toho nejnáročnějšího návštěvníka. V roce 1996 bychom rádi uspořádali další irisovou výstavu, na kterou již nyní zveme všechny vystavovatele.

HODNOCENÍ VELKOKVĚTÝCH KOSATCŮ AMERICKOU IRISOVOU SPOLEČNOSTÍ

ing. Pavel Nejedlo

V loňském roce proběhly v USA ve státě Oregon tři významné akce. Shodou okolností vše v největším městě státu - v Portlandu. Byly to konference Severoamerické liliářské společnosti, Americké narcisové společnosti a Americké kosatcové společnosti. Taková to "konjugace" nastává zřídka a je možné, že se loňského roku konala v Portlandu i další podobná akce, neboť specializovaných zahrádkářských společností je v USA desítky. Z méně známých např. chryzantémová, jiřinová či kaméliová.

Cenu pro nejkrásnější kosatec - Prezidentský pohár - obdržela Schreinerova novinka FEATURE ATTRACTION. Je to překrásný kultivar v sytější lila provedení a se silně krajkovými petály. V roce 1993 jsem na konci velmi suchého léta poslal bratřím Schreinerům několik svých semenáčů, které byly rozděleny do sedmi "ukázkových" zahrad připravovaných pro kosatcovou konferenci. Od této své akce jsem si celkem nic nesliboval, spíš ze slušnosti jsem reagoval na výzvu pana Roberta Schreineru, se kterým si již pěknou řádku let píšu. O to větší bylo mé překvapení, když mi moje semenáče nezávisle na sobě pochválili tři významní pěstitelé - vedle Schreineru i Keith Keppel a Perry Dyer. Dokonce se ozvaly dvě firmy, které by rády některé semenáče koupily a uvedly ve svých katalozích. Každý, kdo křičí, ví, jaké vzpruhy se mi doslalo.

Na hodnocení konference navazuje i hodnocení velkokvětých kosatců v kategoriích Dykesova a Wisterova medaile, cen kvality a čestných uznání. Vyznamenané kultivary SILVERADO a HONKY TONK BLUES není již třeba představovat. Popsal jsem je v dřívějších hodnoceních. Každý milovník irisů by si je měl pořídit spolu s kandidátem na tuto vyznamenaní SUPREME SULTAN. Rovněž "pronásledovatelé" CHAMPAGNE ELEGANCE a ORANGE SLICES od šlechtitele irisů, gladiolů a narcisů Dave Niswongera patří mezi špičky. Ostatně nové výpěstky od Niswongera, ale také od Shoopu, objednávám co nejdříve. Vždy mě totiž něčím překvapí.

Že se začnou více prosazovat také kultivary s prodlouženými kartáčky - "vesmířani", o tom svědčí i první příčka v kategorii Ceny kvality. CONJURATION ((Sky Hooks x Condotiere) x Alpine Castle)) si to také plně zaslouží svými sněhovými bílými květy s ametystově fialovým lemlem falů a s červenými kartáčky protáhlými do tvaru tykadla. Skutečně skvělý "space age" iris. Celkem pět druhů "dodali" do hodnocení Schreinerové. Modré všech odstínů jsou jejich doménou. Téměř černý NIGHT RULER bude i vážným kandidátem na post nejvyšší, krásné a zdravé rostoucí jsou i BLENHEIM ROYAL a můj oblíbenec RAPTURE IN BLUE ((Sailors Dance sdlg x Sapphire Jewel sdlg) x Tides In) - azurově modrý self s bílými kartáčky. Velmi pěkné jsou i nové plikáty ACCOMA - klasická modrá s tmavě hnědými kartáčky a modro-žluto-hnědá plikáta INSTRUKTOR - výborně rostoucí a pravidelně kvetoucí, větve

však mají pouze jedno poupě (single-socket). U moderních kultivarů se vyžaduje dvojité nasazení poupat na větvích (double-socket). Jsou však i kultivary s trojitými poupaty (triple-socket). To potom na květním stvolu je 12-14 poupat a je nasnadě, že takový druh nám na záhoně pokvete měsíc. To jen takové malé poučné odbočení. Velmi pěkný je i PURE-AS-THE (Trill x Laced Cotton) - silně zvlněný čistě bílý s velmi hrubým krajkováním. Neglekty byly oceněny hned dvě. PROUD TRADITION má světle modrý dóm a fialkové faly, OKLAHOMA CRUIDE tmavě purpurový dóm, olejově černě zbarvené faly a bílé kartáčky. SWEETER THAN WINE je parádní kosatec. Dóm této sorty je světle bílorůžový, uzavřený, tmavě vinové faly jsou světle lila lemované. Zjednodušeně by se dalo napsat "vylepšený" RINGO. DESINGNING WOMAN má překrásně zkadeřené květy v barvě tmavě lila růžové plus červené kartáčky. Velmi zajímavou barvu má i BLUE CHIP PINK - světle růžovou s modrým podtónem, tedy barvu, kterou uvedla na trh Melba Hamblen, později se objevovala i u růžových kultivarů Hagera a Rudolpha. Popisovat většinu z 86 kosatců, který obdržely Čestné uznání je zbytečné. Zaměřím se tedy na několik podle mne špičkových a přínosových kultivarů, které v ČR už jsou, a které jsem už viděl kvést. Jedničkou je podle mě COMING UP ROSES ((Playgirl x Bobbon) x Pink Sleigh) - opravdu těžce zvlněný a krajkováný pastelově růžový self se světle červenými kartáčky. Velmi pěkný je i černofialový HELLO DARKNESS. Další Schreinerův čistě hořcově modrý YAQUINA BLUE mě zaujal čistotou barvy a SIERRA GRANDE (Pledge Allegiance x Glistening Icicle) je asi nejzvlněnější amoenu s bílým dómem a středně modrými faly se stříbrným krajkováním. Opravdu velmi pěkné jsou odrůdy SPELLBREAKER (sdlg x Raspberry Frills) s obřími květy zvláštního ametystového tónu s bílými, velmi kontrastními kartáčky a MULBERRY PUNCH s řeřichově purpurovými květy. Mohu doporučit i ostatní Schreinerovy odrůdy, které mimochodem u nás výborně rostou a pravidelně kvetou, např. hnědožlutý reverzní bikolór HARVEST KING, pinkový BEAUTIFUL VISION, lososově oranžový ISLAND SUNSET či precizně "stehovanou" bílo-modrou plikátu CLASSIC LOOK (Go Around x Spinning Wheel sdlg). Dalším novým barevným odstínem mě překvapil APLOMP - slézově fialový s červenými kartáčky. Nové kombinace jsem obdivoval u GALLANT ROUGE (Tomorrows Child x Magic Man) - lila dóm a purpurové faly a červené kartáčky a SEA QUEST (Hawaiian Queen sdlg) s tmavě lila dómem a bílými faly a červenými kartáčky - reverzní amoena! Rozhodně nezklamal APRIL IN PARIS (Vision in Pink x ((Mais Oui x Carved Pink) x Blushing Pink)) se středně růžovými (ne pink) květy a rudými kartáčky.

Určitě se s většinou oceněných kosatců setkáme na nějaké výstavě a je dost možné, že i další kultivary, které jsem nevyzdvihl ve svém článku, překvapí a zabodují při udílení cen kvality.

Dykesova medaile

211 SILVERADO (Schreiners)

následují

49 BUMBLEBEE DELITE (MTB) (Norrick)
46 BĀTIK (BB) (Ensminger)

Wisterova medaile

88 HONKY TONK BLUES (Schreiners)

následují

74 CHAMPAGNE ELEGANCE (Niswonger)
47 ORANGE SLICES (Niswonger)

Cena kvality

140 CONJURATION (Byers)
138 NIGHT RULER (Schreiners)
111 ACOMA (Magee)
108 BLENHEIM ROYAL (Schreiners)
99 RAPTURE IN BLUE (Schreiners)
98 SWEETER THAN WINE (Schreiners)
96 PURE-AS-THE (Innerst)
88 DESINGER WOMAN (Gatty)
87 INSTRUCTOR (Innerst)
83 OKLAHOMA CRUIDE (Black)
81 PROUD TRADITION (Schreiners)
80 ROLE MODEL (Denney)
77 BLUE CHIP PINK (Niswonger)

následují

75 FANFARON (Hager)
75 LARRY GAULTER (B. Brown)
72 SIGHS & WHISPERS (Black)

Čestné uznání

199 HELLO DARKNESS (Schreiners)
157 COMING UP ROSES (Gatty)
122 AFTER THE STORM (Innerst)
122 YAQUINA BLUE (Schreiners)
99 BLACK AS NIGHT (Meek)
98 GALLANT ROUGUE (Blyth)
95 CLASSIC LOOK (Schreiners)
93 APLOMB (Ghio)
92 MULBERRY PUNCH (Schreiners)
92 SIERRA GRANDE (Schreiners)
92 SPELLBREAKER (Schreiners)
91 ALASKAN SEAS (McWhirter)
91 YELLOW BRICK ROAD (Gibson)
89 APRIL IN PARIS (Wood)
86 SPEED LIMIT (Lauer)
79 MAGICIAN S APPRENTICE (Maryott)
78 BRONZETTE STAR (Kegerise)
73 HARVEST KING (Schreiners)

71 DRUM ROLL (Hager)
65 INDIGO PRINCESS (Schreiners)
63 TWILIGHT BLAZE (Keppel)
60 CHAMPAGNE WISHES (Keppel)
60 EVELYN HARRIS (McWhirter)
60 SEA QUEST (Shoop)
58 PEACE AND HARMONY (Ghio)
58 POETIC (Ghio)
57 ISLAND DANCER (Shoop)
57 LACE LEGACY (Greenwood)
56 CALM SEA (Hager)
56 ORANGE JEWELIUS (Miller)
56 RAINBOW TOUR (Black)
55 LION S SHAREE (Jameson)
55 SNOWBELT (Keppel)
55 XANTHIPPE S HALO (Niswonger)
54 FIREBREATH (Schreiners)
54 MELBA HAMBLÉN (Hager)
51 FROSTICO (Gartman)
51 HANDSHAKE (Ghio)
50 NEPTUNE S CLOAK (Hager)
50 NORMA JEAN (Durrance)
49 ART NOUVEAU (Messick)
49 BEAUTIFUL VISSION (Schreiners)
49 CAN T ELOPE (Miller)
49 ELIZABETH POLDARK (Nichol)
49 ENVOGUE (Dunn)
49 FALL FIESTA (Schreiners)
49 PINK SAPPHIRE (Hamblen)
49 ROCK STAR (Byers)
49 SANTIAGO (Ghio)
49 STARDUST MEMORIES (Schreiners)
49 TEMPERENCE (Maryott)
48 CONFECTIONERY (Ernst)
48 EVENING SILK (Aitken)
47 COLETTE (Brown)
46 FORGE FIRE (Ernst)
46 MARTHA S GOLD (Aitken)
46 MODERN TIMES (Ghio)
46 TUMBLIN NICE (Nelson)
45 OBA OBA (Dunn)
45 WINTER ADVENTURE (Black)
44 PEPECT PITCH (Gatty)
41 CHER (Nelson)
41 DAVID KEITH (Stadler)
41 DIFFERENT APPROACH (Innerst)
41 DUNSMUIR (Brown)
41 FEMININE FIRE (Ernst)
41 NIGHT FLAME (Aitken)
41 SILK SILHOUETTE (Gartman)
41 WINTERLAND (Byers)
40 AFFIRMATION (Corlew)
40 HILO SURF (Durrance)
40 KATMANDU (Ghio)
40 MEGABUCKS (Tompkins)
40 SMILING GOLD (Ernst)
40 SUNNY SHOULDERS (Hager)

- 39 AUTUMN CIRCUS (Hager)
- 39 DANCES WITH WOLVES (Loop)
- 39 LOVE BLUSH (Shockey)
- 39 SNOW BURST (Hamner)
- 38 BE A DREAM (Niswonger)
- 38 CAJUN BEAUTY (Schreiners)
- 38 ISLAND SUNSET (Schreiners)
- 38 PIRATE S QUEST (Schreiners)
- 38 PRETTY WOMAN (Maryott)
- 38 STOLLEN DREAMS (Hager)
- 38 WHISPERING (Hamblen)

MEZINÁRODNÍ VELETRH KVĚTIN V AALSMEERU

ing. Pavel Nejedlo

Každý rok začátkem listopadu se koná tradiční pětidenní květinový veletrh v prostorech květinové burzy v Aalsmeeru. Na tuto akci jsem dostal od jednoho holandského pěstitele pozvánku. Několik desítek let byl veletrh doménou holandských producentů. Poslední roky se však této akce zúčastňují i vystavovatelé ostatních zemí ze čtyř kontinentů, například ze Sri Lanky, Kolumbie, Koreje, Polska, Izraele, Palestiny.

V obrovských halách bylo rozmístěno 150 expozic (stands) rozdělených na "modré", které představovaly novinky z technické oblasti zaměřené zejména na balení, automatizaci, expedici, skladování a in-vitro metody. "Zelené" expozice, kterých bylo více, se zaměřily na nabídku řezaných květů, hrnkových kultur, květinových cibulí a hlíz. Vstupní antré bylo bohatě aranžováno pro mě mnohdy neznámými květinami a ty, které jsem znal, byly vystavovány v neznámých mně barevných odstínech. Zelené, purpurové, fialové karafiáty, šokem pro mě byl potom karafiát téměř černý. Dále fantastické alstromérie (česky boubelky) - malo i velkokvěté, hrnkové i motýlokvěté formy. Přehádně byly pastelově zbarvené voskové květy anthurii. Snad ve všech barvách, včetně brčálově zelené či matně černé a neskutečně oranžové, kterou jsem zatím viděl pouze u zvýrazňovačů.

Samostatnou kapitolou byly růže. Většinou byly vystavovány latinskoamerickými firmami (dceřilé k holandským firmám či s většinovým holandským kapitálem). Proč pěstovat růže na řez ve sklenicích s vyššími náklady, když v rozsáhlých oblastech Kolumbie, Ekvádoru a Peru jsou vlastně skleníky k dispozici pod širým nebem po celý rok. Nejvíce mě uchvátily růže COTOPAXI - tmavě červená a na rubu stříbrně bílá. Méně se mi líbily druhy PROPHYTA a TIMELESS, které byly odměněny zlatými medailemi, zato však podle vystavovatele vydrží bez obtíží delší expedici i skladování a v čisté vodě vydrží 20-22 dní. K tomu mají ještě vyšší výtěžnost řezaných lodyh z jedné rostliny.

Dalším významnou květinou na řez byly gerberky s dvěma opravdovými unikáty. Odrůda TESTAROSSA - vitální svítivě šarlátová a nepojmenovaný semenáč tvarem a zejména vybarvením připomínající slunečnici. Byl to skutečný hit! Dále byly vystavovány v širokém pestrobarevném sortimentu chryzantémy, ale ty už mě tolik nepřekvapily, neboť jsem je viděl na předloňské výstavě ve Stuttgartu.

Dominantními řezanými květinami byly lilie. Úchvatná podívaná, prostě paráda. Ostatně kvůli nim jsem především do Aalsmeeru jel a o těch bych se rád i obsírněji rozepsal. Zejména také proto, že řada významných pěstitelů i šlechtitelů gladiol tyto květiny začíná pěstovat, či již delší dobu je pěstuje. Lilie totiž spolu s mečíky jsou u nás významným prodejním artiklem na řez. Nerychlené dohromady pokrývají období červen-září a také v tomto období mohou lehce konkurovat holandským. Lilie se navíc dají dobře rychlit a také naopak v květenství zpozdít.

Z více než dvou desítek liliových expozic bych se chtěl zmínit o několika nejprogressivnějších. Firma P.J. KOMEN EXPORT BV vystavovala překrásné orientální hybridy se zvlněnými okraji květů postavených vzhůru (tento atribut měly všechny vystavované lilie) - tmavě červenou MERO STAR, bílou s oranžovými pruhy a tmavšími tečkami ARENA a elegantní tmavě růžovou BERNINI.

U nás známá firma GERB. VLETTER & HAAN měla velice pěknou expozici se spoustou atraktivních druhů včetně novinek. Z azijských hybridů byly opravdu super ALLEGRETTO v tmavě pastelově růžovém provedení, BRUNELLO - čistý zářivě pomerančový odstín oranžové barvy a velmi tmavě červený NERONE. Z orientálních hybridů mě upoutal pink kultivar BENTROVATO a opravdu překrásné zvlněný SARTRE v tmavším provedení než předešlý a se žlutým středem. Zaujaly i další růžové variace RIMINI, VITTOREA a LOMBARDIA. Skutečnou novinkou, která mi doslova učarovala, byl bramboříkově růžový kultivar BARBARESCO. V průběhu výstavy jsem se k němu ještě dvakrát vrátil.

Firma P.F. ONINGS BLOEMBOLLEN BEDRIJF BV ve své menší expozici prezentovala dva nové azijské. SHIRAZ se značně tmavými, téměř malinově růžovými květy a pastelově zbarvený druh PRONTO v něžném růžovokremovém provedení. Firma vystavovala rovněž monumentální *Lilium longiflorum* WHITE ELEGANCE s velmi velkými a značně protáhlými květy. Obrovitá firma MOOLENAAR & ZONEN BV vystavovalo rovněž odrůdu BARBARESCO, dále růžovou s bílým středem LIMA, růžovou ROSATO či u nás známou růžovou ACAPULCO. Z azijské byly podle mne přínosem barvou CORRIDA s výrazně žlutými květy a pastelově růžovými špičkami, opravdu velmi pohledná sorta a dále MONTENEGRO s velice tmavými červenými květy.

Firma HOFF QUALITY FIRST vystavovala nové druhy určené zejména k rychlení s 60-75 denním cyklem. Pěkné byly především růžová PINK FLOYD, YELLOW SUBMARINE v sytém žlutém

odstínu a kontrastní dvoubarevná bíločervená LOLLYPOP.

Firma W. PAAUW & ZONEN BV je množitelským podnikem s vlastním šlechtitelským programem. Lilie nevyváží, ale její zástupce mi ochotně předal seznam 74 firem, které jejich lilie prodávají a exportují. Z orientálek se mi nejvíce líbily bílé, růžové tečkovaný MUSCADET a perletové růžová sorta ARUBA. Z azijských byly hezké růžové tónovaný druh VIGO ROSSO a oranžový RIO GRANDE s mnoha poupaty.

A z lilí na závěr to nejlepší. Podnik BISCHOFF TULLEKEN LELIES BV se nedal prostě přehlédnout. Již zdáli mě magicky přitahovaly překrásně květy lilí naaranžované mezi hustými a voskově zelenými listy rododendronů. Postavení B.T. je na trhu lilí dosti specifické. Užítím, popřípadě i vývojem vlastních, nejpokrokovějších metod si firma ve vlastní režii zabezpečuje základní výzkum, šlechtění, testování, množení i velkoobchodní prodej. A to vše v přibližně 25% roční produkci všech holandských cibulí lilí. A to je nějakých miliónů. Bylo velmi příjemné mluvit s majitelem větší části firmy panem Grottem a především s ing. Schenkem - stratégem mezi-sekčních křížení. Hlavní šlechtitelské cíle B.T. bych shrnul do pěti hlavních okruhů.

Azijské hybridy pro řez - B.T. uvedla na trh opravdu velmi pěkné odrůdy s vynikajícími vlastnostmi kladenými na řezané lilie. Zlatožlutá novinka LASER mě uchvátila svými pěkně tvarovanými květy (velikostí stejné petály - tepály i sepály, které se překrývaly) a lodyhou s 15 květy. Osvědčené COMPASS, ARISTO a GRAN SASSO byly už vystavovány i u nás na Flóře. Ke známým výpěstkům B.T. patří i u nás pěstovaný kultivar DELTA. Tento brašmark se osvědčil především jako rodič. Byly vidět i nové druhy a semenáče s krví *L. dauricum*, po které zdědily ochmýřené stvoly, listy a poupata. Takovéto lilie potom odpuzují mšice - hlavní přenašeče viróz. Z těchto byly nejlepší krémovo bílá SILHOUETTE s hnědými tečkami a nepatrnou pikotáží sepálů a broskvové růžová a purpurové tečkovaná AU REVOIR - novinka pro letošní rok.

Azijské hybridy jako hrnkové kultury - těch se prodává každým rokem více a více. U nás jsou známé odrůdy "PIXIES" s označením barvy, na které má trademark další holandský gigant CEBECO, který mimo jiné koupil i známou OBF. B.T. nabízí pěkné miní azijský s výškou 35-45 cm. Oranžový ORANGE DELIGHT, krémový ADMIRATION, žlutý CAMELEON, senzační lososově růžový DANDY a jiné. Byly opravdu okouzující.

Orientální hybridy pro řez - těch vyšlechtila BT již opravdu několik desítek druhů. Všechny mají květy nahoru. Čistě bílé a netečkované OPUS ONE a JAN DE GRAAFF či světlonocně růžový a bohatě tečkovaný ANGEL S DREAM jsou známy i u nás. Dále se mi hodně líbily téměř lilarůžový BELLE EPOQUE, růžový velmi zvlněný ROYAL CLASS a čistě bílá novinka pro rok 1996 BALI. Snad nejkrásnější byl hybrid PAULO DA COSTA, který mi květy připomínal Yeatesovu Lavender Lady s bílými květy bohatě lila tečkovanými. Dalším přínosem byl tmavě olistěný vyplešný Stargazer s temně zbarvenou lodyhou a sytými červenými květy s názvem LA MANCHA. Skvělý byl nový

kultivar FEELING v neobvyklé kombinaci lila růžové a bílé, která se kontrastně táhne středem petálů (tzv. bendy).

Orientální hybridy jako hrnkové kultury - další, na trhu dosti žádané zboží. U nás jsou známé odrůdy Jahana Maka MR RUUD, MR ED a MR SAM s geneticky zakrslým květenstvem, které jsou semenáči Yeatesovy *L. auratum* var. *pictum* "Little Gem", které hned na prvý pohled poznáme podle srdčitých, na lodyze nahustěných listů. Vysoké jsou 30-35 cm. B.T. nabízí hned několik takovýchto kultivarů. Červenou PRESTIGE, růžovou EVERYTHING či bílou se žlutými pruhy a červenými tečkami MIRACLE. Jako jediní nabízejí geneticky zakrslé OH s květy postavenými nahoru. Vedle zmíněné PRESTIGE to je odrůda ALIBI v příjemné kombinaci sytých růžové a zlatožluté. V podobných barevných provedeních, ale s květy do stran HEARTBEAT a MINI PEARL. B.T. vystavovala rovněž i nízké OH s normálními listy.

LA hybridy pro řez - na ty má B.T. skutečný monopol. Aby také ne, vzdýt první LA hybridy (kříženci *L. longiflorum* a azijský) získal před lety ing. Schenk. Jsou to známé Loblanca a Longistar. Ostatní firmy mohou pouze závistivě pošilhávat. Co je vlastně předností LA hybridů? Vedle nových barev, tvarů a velikostí květů je to především značná trvanlivost ve vázách. Nezanedbatelnou vlastností je i velmi jemná a příjemná vůně. Některé jsem již otestoval a přes zimu vydrželi. Dokonce se mi zdá, že trpí méně na fuzariózu než značně odolné druhy azijských. S konečnou platností to budu moci potvrdit až po letošním velmi vlhkém zimě. Vystavováno bylo přes 20 LA hybridů. Většinou v širokém spektru růžové a také lososové barvy. Z růžových byly nejkrásnější MONEYMAKER, SHOWBIZ a ve starorůžovém provedení a s bohatým tečkováním RODEO. Další LA DONAU - medově žlutý, netečkovaný, SAN JOSÉ - krémový, bohatě tečkovaný a oranžovožlutý dvoutónový CARMEL zaujaly určitě každého svými přes 20 cm velkými květy. Novinky pro rok 1995 CENTURION - krémově lososový, SALMON QUEEN - lososový, DYNAMICO - sytý růžový a DON QUICKHOT - bílý s růžovým přelivem byly také velmi pěkné. Vystavován byl rovněž semenáč LA.87.2061.06 v purpurovém odstínu a krémovým "srdcem". Budoucnost ještě ukáže, jak se LA prosadí na našich zahrádkách. Mám dojem, že vystavované LA hybridy byly tetraploidní a na naše zahrádky by se více hodily triploidní formy. A ty již na našich zahrádkách, díky polským šlechtitelům jsou. Dvě firmy vystavovaly i gladioly. Izraelská BULBS & PLANTS-REVIVIM NURSERIES miniaturní gladioly pod obchodním označením Orchidola, které jsou vhodné zejména pro rychlení. Holandská STOOP BLOEMBOLLEN vystavovala vzhledem k nevhodnému termínu asi 20 holandských a amerických mečíků. V průměrné expozici mě zaujal svěže oranžový "staroch" PETER PEARS, z nových potom něžně růžový a silně zvlněný WAARLAND. Pro mečíky to prostě nebyl ideální čas. Za těmi se vypravím do Holandska na jaře a v létě. Bude-li o čem psát, rád vás s tím seznámím.

KALENDÁRNÍ PŘEHLED VYBRANÝCH NAŠICH A ZAHRANIČNÍCH VÝSTAV

ing. Pavel Nejedlo

Předkládaný přehled není úplný. V době jeho sestavování mi nebyly známy termíny některých, zejména specializovaných, výstav. Budete o nich informováni prostřednictvím příštího čísla zpravodaje.

Ostrava	CZ	Zahrada, pole, les	1.3. - 4.3.
Stuttgart	D	Zahrada a zeleň v interiéru	15.3. - 19.3.
Lysá n. Labem	CZ	Zemědělec	16.3. - 19.3.
Praha	CZ	Harmonie a Flora 95	20.3. - 23.3.
Praha	CZ	Zahrada, balkón, dům	20.3. - 23.3.
Košice	SK	Zahrada	21.3. - 24.3.
Keukenhof	NL	Cibuloviny	23.3. - 28.5.
Keukenhof	NL	Amarylisy, frézie, hyacinty	23.3. - 3.4.
Keukenhof	NL	Orchideje	23.3. - 10.4.
Keukenhof	NL	Astry k řezu	23.3. - 17.4.
Keukenhof	NL	Tulipány	23.3. - 28.5.
Praha	CZ	Skalničky	27.3. - 2.4.
Žilina	SK	Agro 95	28.3. - 31.3.
Praha	CZ	Pragoflora	21.3. - 3.4.
Keukenhof	NL	Tulipány, iris	5.4. - 17.4.
Litoměřice	CZ	Tržnice Zahrady Čech	6.4. - 9.4.
Keukenhof	NL	Chryzantémy	12.4. - 24.4.
Keukenhof	NL	Narcisy	19.4. - 1.5.
Bratislava	SK	Hoby	20.4. - 23.4.
Ostrava	CZ	Domov 95	21.4. - 29.4.
Keukenhof	NL	Růže	26.4. - 8.5.
Plzeň	CZ	Domov a bydlení	26.4. - 30.4.
Trenčín	SK	Veletrh zahrádkář	27.4. - 29.4.
Olomouc	CZ	Narcisy a jarní cibuloviny	27.4. - 1.5.
Bratislava	SK	Flora 95	28.4. - 1.5.
Rybník	PL	Tulipány, narcisy	29.4. - 30.4.
Cottbus	D	BUGA 95	29.4. - 8.10.
Keukenhof	NL	Aranžmá	3.5. - 10.5.
Praha	CZ	Skalničky	4.5. - 20.5.
Mannheim	D	20 let BUGA	5.5. - 28.5.
Keukenhof	NL	Alstromeria, bouvardie	10.5. - 25.5.
Keukenhof	NL	Liliáda	12.5. - 25.5.
Č. Budějovice	CZ	Hoby 95	17.5. - 21.5.
Olomouc	CZ	Flora 1995, trhy	18.5. - 21.5.
Gliwice	PL	Iris Silesia 1995	3.6. - 4.6.
Ostrava	CZ	Hoby	8.6. - 11.6.
Uh. Hradiště	CZ	Slovácko - dům a domácnost	8.6. - 11.6.
Olomouc	CZ	Chatař a chalupář	22.6. - 24.6.
Hlučín	CZ	Lilium Silesia 1995	1.7. - 2.7.
Velehrad	CZ	Výstava lilii	
Rakovník	CZ	Výstava lilii	14.7. - 16.7.
Kremže	CZ	Hoby - domov - zahrada	20.7. - 23.7.
Zabře	PL	Výstava gladiolů	12.8. - 13.8.
Nitra	SK	Agrokomplex	12.8. - 20.8.
Věžky	CZ	Flora, zahradnické trhy	3.8. - 13.8.
Olomouc	CZ	Flora, zahradnické trhy	17.8. - 20.8.
Olomouc	CZ	Výstava gladiolů Gladiris	17.8. - 20.8.
Č. Budějovice	CZ	Země živitelka	24.8. - 31.8.

Praha	CZ	Skalničky	28.8. - 10.9.
Tulln	A	Zahradnický veletrh	konec srpna
Ostrava	CZ	Domov podzim 95	14.9. - 17.9.
Litoměřice	CZ	Zahrada Čech	15.9. - 24.9.
Lodž	PL	Interflower	24.9. - 27.9.
Košice	SK	Agroflorum	4.10. - 7.10.
Poznaň	PL	Národní zahradnická výstava	6.10. - 11.10.
Videň	A	Garten Austria	15.11. - 17.11.
Lysá n. Labem	CZ	Zemědělec	26.10. - 29.10.
Aalsmeer	NL	Obchodní výstava květin	8.11. - 12.11.

NETKANÁ TEXTILIE - výborná pomůcka pro zahrádkáře, zahradníky a zemědělce.

Miroslav Novák

V mnoha zemích Evropy se stala netkaná textilie součástí zahradnické a zelinářské praxe při pěstování zeleniny i květin.

Výchozí surovinou je 100% zdravotně zcela nezávadný polypropylen. U nás se začala vyrábět netkaná textilie pod značkou PEGAS-AGRO. Vyrábí se metodou typu REICOFIL- SPUNBOND tepelným zpevněním plošně ukládaných nekonečných vláken. Zaručuje vysokou pevnost jak v podélném tak příčném směru. Struktura vlákna umožňuje snadnou propustnost vody při dešti nebo záливce. Je propustná pro vzduch a propouští 92% světla. Odolává UV paprskům a tím se prodlužuje její životnost, umožňující při šetrném zacházení její vícenásobné použití. Netkaná textilie zaručuje rovnoměrnou výměnu tepla a vlhkosti. Mikroklima, které se pod textilií vytváří, urychluje růst pěstovaných rostlin. Současně chrání rostliny před hmyzem (mšice, motýli, dřepčící atd.) a tím umožňuje ekologické pěstování rostlin bez chemických přípravků.

Aplikuje se přímo na záhon ihned po výsevu nebo výsadbě. Volně bez napínání se rozprostře přes záhon a okraje se zatíží asi po 50 cm dřevěnými latěmi, kameny nebo zeminou. Jestliže chceme dosáhnout účinné ochrany před hmyzem, musíme textilií zahrnout zeminou po celém obvodu.

V době květu rostlin pro dobré opylení se tato textilie odkrývá na 1-2 dny. Doporučuje se provádět odkrytí rostlin navečer nebo když je bezvětří nebo zataženo. Jedná se o jahody, okurky, cukety, melouny atd. Ostatní rostliny zůstávají zakryté až do doby krátce před sklizní.

Díky tomu, že ve výrobku PEGAS AGRO PP-17 UV (dříve NEOTEX) je použito stabilizátoru UV a rovnoměrné struktury vláken, je možno výrobek použít i další rok. Doporučuje se uskladnění v tmavé a suché místnosti.

Tento výrobek lze použít pro všechna roční období

Jaro - Umožňuje dřívější výsev a výsadbu rostlin. Chrání před extrémními mraziky, prudkým deštěm a větrem. Zabraňuje ochlazování půdy - naopak půdu optimálně prohřívá.

Léto - Snižuje ztráty vlhkosti. Chrání rostliny proti hmyzu a ptactvu. Urychluje vzrůst a dřívější sklizeň. Zálivka je možná bez odkrývání. Dává předpoklady pro dobrou kvalitu a vyšší výnosy.

Podzim - Ochrana před povětrnostními vlivy. Prodlužuje dobu růstu. Umožňuje pozdější výsev a dozrávání kultur.

Zima - Ochrana před povětrnostními vlivy, Přezimování salátu a vhodné zeleniny jako je pórek, zeli aj. Zakrytím textilií PP-30 UV je možná sklizeň kdykoliv v zimě. Zakrytím keřů a jehličnanů, snižování ztrát vlhkosti.

NETKANÁ TEXTILIE PP-17 UV

Je nejvhodnější pro zahradnické účely, je přírodní bílé barvy váží 17 g/m².

Chrání: před mraziky až do -5 °C a chladem (nutná dostatečně zalitá půda)

před prudkým deštěm, větrem, kroupami, prudkým sluncem, nadměrným ztrátám vody, hmyzem, ptactvem a zvěří.

Umožňuje: dřívější výsev a ranější sklizeň o 14 dnů. Dobré výsledky u výsevu mrkve, ředkvičky a salátu.

Urychluje: výsadbu paprik, okurek, zeli, raných brambor, kedluben, jahod a salátu. U kvetoucích druhů nutno umožnit přístup včelám (kvůli opylení).

Použití: Osetý či osázený záhon důkladně zalijeme. Přes záhon položíme volně textilií PP-17 UV a na okrajích zatížíme po 50 cm prknem, latí, kameny nebo zeminou. Netkaná textilie je velmi propustná pro vodu, světlo i vzduch. Záhony zaléváme přes textilií, v případě potřeby ji odkryjeme až před sklizní.

Vhodná i do nevytápěných skleníků a foliovníků.

Po použití na podzim ji vypereme ve studené vodě bez saponátů, usušíme a skladujeme v suchu a temnu. Chráníme proti myšim. Při opatrném zacházení je možné víceleté použití.

Balení: HOBBY balíčky		Role
1,60 x 10 m	16 m ²	1,60 x 1000 m 1600 m ²
1,60 x 20 m	32 m ²	3,20 x 1000 m 3200 m ²
3,20 x 10 m	32 m ²	6,35 x 250 m 1587,5 m ²
		9,50 x 250 m 2375 m ²
		12,65 x 250 m 3162,5 m ²
		15,80 x 250 m 3950 m ²

Cena: u Hobby balení za 1 m² 3,75 Kč + 0,562 Kč DPH = 4,61 Kč
u rolí je podle množství odběru
od 3,462 + 0,796 = 4,258 Kč do 2,21 + 0,508 = 2,718 Kč
V uvedené ceně není zahrnuto dopravné ani balné.

NETKANÁ TEXTILIE PP-30 UV

Je přírodní bílé barvy, váží 30 g/m².

Chrání: přezimující rostliny před mrazí a vysycháním půdy.,
proti suchým mrazům,
proti námrazám na rostlinách,
proti nadměrnému odpařování buněčných tekutin.

Vytváří z vystupující půdní vlhkosti vázané v kapilárách textilní ochranný ledový krunýř, zvaný "iglu-efekt".

Je vhodná: pro pórek, kapustu, polní salát, okrasné dřeviny, školky ovocných stromů, macešky a jiné trvalky.

Používá se: pole, zahrady, foliovníky, skleníky.

Balení: Role	
1,60 x 100 m	3,20 x 100 m
1,60 x 250 m	3,20 x 500 m
1,60 x 500 m	
1,60 x 1000 m	

Cena za 1 m² je podle množství odběru

od 4,724 + 1,086 DPH = 5,811 Kč do 3,786 + 0,870 = 4,656 Kč.

NETKANÁ TEXTILIE PP-50 UV

Mulčovací rouno, vhodné pro alternativní zemědělství. Barva je černá, hmotnost 50 g/m².

Chrání: proti vzniku plísní z půdní vlhkosti jak na rostlinách tak na plodech,

zabraňuje růstu plevelů (snižuje nebo vylučuje použití herbicidů),

proti ztrátám půdní vlhkosti,

zahřívá půdu - zvyšuje výnosy.

Vhodná: pro rajčata, okurky, papriky, melouny, jahody.

Mulčovací rouno se pokládá na záhon 14 - 24 dní před výsevem nebo výsadbou a okraje se po celém obvodu zahrnou zeminou, aby se půda prohřála. Osázení provedeme do otvoru, které vzniknou řezem nože nebo žiletkou ve tvaru kříže 5 x 5 cm v libovolném sponu. Netkaná textilie PP-50 UV velmi účinně

zabraňuje růstu plevelů a umožňuje pěstování zeleniny náročnější na teplo v méně příznivých klimatických podmínkách. Doporučuje se používat ve spojení s netkanou textilií PP-17 UV.

Balení: HOBBY balíčky	Role
1,60 x 5 m	1,60 x 50 m
1,60 x 10 m	1,60 x 100 m
3,20 x 10 m	1,60 x 250 m
	1,60 x 500 m
3,20 x 20 m	3,20 x 250 m

Cena za 1 m² je 11,25 + 2,58 DPH = 13,83 Kč.

Toto je stručná informace o netkaných textiliích, které se v současné době u nás v licenci vyrábějí. Dováženy ze zahraničí za vyšší ceny jsou pod obchodními názvy např.: Agrcover, Remay, Scrinyl, Vlies, Isolin, Rantai, Bionet, Lanet, Coverten a další.

Přeji hodně úspěchů s netkanou textilií.

NARCISY, DENIVKY, CALLY BÍLÉ

Věra ŠTASTNÁ, Albieriho 845, 551 01 JAROMĚŘ

V roce 1995 nabízím přebytky narcisů ze sbírky cca 1800 odrůd, jak růžové, tak i collary, v kolekci mnou sestavenou, 15 odrůd - 30 cibulí za 75 Kč nebo individuálně dle odrůd a ceníku, který zašlu za 5 Kč ve známkách, případně dle výběru při návštěvě v době květu kolem 1. května. Expedice koncem srpna.

Dále nabízím ze sbírky cca 600 druhů daylilii - denivek přebytky v kolekci mnou sestavenou, 10 odrůd za 75 Kč, od dubna do září. Rostliny jsou zasilány v zemině. V době květu od 15. června do 1. srpna možno převzít na zahradě rostliny dle osobního výběru v cenách uveřejněných v nabídce, kterou zašlu za 5 Kč ve známkách. Daylilie nabízím do alpinky - zakrslé, tak i plnokvěté včetně novinek šlechtitelů z USA.

Callu bílou můžete získat v počtu 6 kusů za 75 Kč do 1. května po 1. říjnu. Hlízu možno přirychlit jako tulipán nebo hyacint.

Nabídka roku 1995

NETKANÁ TEXTILIE

PEGAS AGRO

určená pro zahrádkáře, zahradníky a zemědělce.

DOPORUČENÁ V TV RECEPTÁŘI

PP-17-UV přírodní bílé barvy, vážicí 17 g/m²

PP-30-UV přírodní bílé barvy, vážicí 30 g/m²

PP-50-UV mulčovací černé rouno, vážicí 50 g/m²

Objednávky na PP-17, PP-30, PP 50 přijímá
a netkanou textilii dodává:

Novák Miroslav
Vojanova 18
779 00 OLOMOUC